

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIO - JANUARY 23, 2009

Vol. C Nr. 23

Atominės energetikos plėtra kelia susirūpinimą

Iki šiol nežinoma, kodėl Vakarų atominės energetikos įmonės atsisakė dalyvauti Baltarusijos elektrinės statybose.

Vilnius, sausio 22 d. (Bernardinai.lt) – LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje buvo pristatyta planuojamos statyti Visagino AE (VAE) poveikio aplinkai vertinimo

ataskaita. Joje teigiama, kad poveikio aplinkai vertinimas nenustatė naujos AE statybos ir eksploatacijos metu sąlygotų poveikių aplinkai ir socialinių poveikių, kurie būtų tokie reikšmingi, kad nebūtų priimtini arba jų nebūtų galima sumažinti iki reikiamo dydžio.

Diskusijų metu kilo daug ginčų dėl pateiktos ataskaitos patikimumo. Komiteto pirmininkas Jonas Šimėnas kėlė klausimą dėl radioaktyvių atliekų tvarkymo, Seimo narė Aurelija Stancikienė domėjosi ataskaitą atlikusių specialistų patirtimi, bendrijos „Atgaja“ pirmininkas Saulius Vytas Pikšnys pateikė duomenis apie jau dabar dėl Drūkšių ežero vandens pakilusios temperatūros prasidėjusį prakrančių dumblių žydėjimą.

Naujausias žinias dėl Baltarusijoje, netoli Lietuvos sienos, planuojamos statyti naujos atominės elektrinės pranešė iš kaimyninės šalies at-

vykęs nevyriausybines organizacijos atstovas Jurij Meliaškevič. Svečias teigė, kad valdžia neatsižvelgia į vietinių gyventojų nuomonę, tad nežiūrėtų renkamu parašų ir kitų protesto formų šiai teritorijai gresia „lėtai šliaužiantis užstatymas“. Svečias kvietė Seimą, Europos Sąjungos įtaigas kuo aktyviau prisidėti prie šio projekto skaidrumo ir kontrolės didinimo ir įteikė vietinių gyventojų pasirašytą laišką.

Pasak ne kartą šiuo klausimu nuomonę žiniasklaidoje išreiškusios Europos Parlamento narės Laimos Andrikienės, tokius projektus vykdančios valstybės privalo laikytis tarptautinių susitarimų ir derinti savo planus su kaimynėmis, prieš pradėdamos įgyvendinti projektą turėti nepriklausomų specialistų atliktą poveikio aplinkai vertinimą, taip pat visų kaimyninių šalių gyventojams pranešti apie tokio vertinimo rezultatus.

LLRI pripažintas vienu geriausių Rytų Europoje

Vilnius, sausio 22 d. (LLRI info) – University of Pennsylvania (JAV) atstovų sudarytame kiekvieno regiono geriausių 25 viešosios politikos centrų sąrašė tarp Rytų Europos regiono geriausiųjų Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) užėmė 7 vietą. Iš pasaulyje esančių 5,550 viešosios politikos centrų LLRI buvo apdovanotas kategorijoje „Vienas geriausių Pasaulio viešosios politikos

centrų“ (iš viso apdovanotos 407 organizacijos).

Įvairių sričių pasaulio viešosios politikos centrų (angl. „think tanks“) tyrime pažymima, kad Lietuvoje yra 13, Latvijoje – 9, Estijoje – 15 viešosios politikos centrų. LLRI yra vienintelis iš Baltijos valstybių pripažintas geriausiųjų pasaulyje sąrašė ir vienu geriausių Rytų Europoje. LLRI prezidentė Rūta Vainienė džiaugiasi,

kad institutas aukštai įvertintas ne tik Rytų Europos regione, bet ir visame pasaulyje.

„Lietuvoje esame vertinami dėl mūsų veiklos, formuojant Lietuvos ekonomikos politiką. Kai nedidelę įtaigą pastebi europiniu ir pasauliniu mastu, supranti, kad aštuoniolika metų dirbome prasmingai, nenukrypdami nuo savo misijos. Didžiuojamės tuo“, – sako instituto vadovė.

Šiame numeryje:

- Sporto naujienos. Futbolas. Skelbimai (p. 2, 8)
- Ar riaušės Lietuvai buvo naudingos? (p. 3)
- Miliūnas: „Naujoji Kauno arena turi atspindėti miesto charakterį“ (p. 4)
- Nuomonė (p. 5)
- Laiškai, komentarai (p. 5)
- „Miškas ir mes 2008–2009“ (p. 8–9, 11)
- Pinklės (29) (p. 9)
- Paskaita Čikagos lituanistinėje mokykloje (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.66 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Metų plunksna“ įteikta JAV karo žurnalistui

Žurnalistas Michael Yon.

KAM nuotr.

Vilnius, sausio 22 d. (ELTA) – JAV karo žurnalistui Michael Yon įteiktas Lietuvos krašto apsaugos ministerijos (KAM) ir kariuomenės vadovybės įsteigtas „Metų plunksna 2008“ apdovanojimas.

Jį ir kariuomenės vado laišką žurnalistui perdavė Lietuvos gynybos, karo, oro ir jūrų pajėgų atašė JAV ir Kanadoje pulkininkas Antanas Jurgaitis biure Washington, DC.

Žurnalistui šis prizas skirtas už interneto svetainėje skelbtą straipsnį, kuriame jis originaliai aprašė Lietuvos specialiųjų operacijų pajėgų karių tarptautinėje operacijoje Afganistane.

„Metų plunksnos“ laureatas sakė, kad jaučiasi labai pagerbtas ir džiaugėsi, „kad ir tokios nedidelės šalies kaip Lietuva indėlis Afganistane yra labai svarbus ir prisideda prie taikaus ir stabilaus Afganistano kūrimo“. Jis neatmetė galimybės apsilankyti Lietuvoje ir geriau susipažinti su karinėmis pajėgomis. Artimiausiu metu M. Yon ruošiasi vėl vykti į Afganistaną.

Apdovanojimas „Metų plunksna“ teikiamas nuo 2001 m. labiausiai Lietuvos žiniasklaidoje pasižymėjusiems asmenims už aktyvumą ir profesionalumą informuojant visuomenę apie krašto apsaugą ir kariuomenę.

KULTŪRA

... Giedu himnus laukams ir gamtai

... Giedu himnus laukams ir gamtai. Autoras: ...

Šeštadienį — priedas Kultūra.

ESBO atstovai stebės prezidento rinkimus

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) – Lietuva pakvietė Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) atstovus stebėti gegužę vykšiančius prezidento rinkimus. Apie tai ESBO Nuolatinei tarybai pranešė Lietuvos nuolatinis atstovas prie tarptautinių organizacijų Vienoje ambasadorius Renatas Norkus.

Rinkimų stebėjimą ESBO valstybėse organizuoja Demokratinė institucijų ir žmogaus teisių biuras. Per pastaruosius 10 metų biuras organizavo apie 150 įvairių lygių rinkimų stebėjimą. Lietuvoje ESBO stebėjo 1996 m. parlamento rinkimus. Prezidento rinkimai Lietuvoje vyks gegužės 17 dieną.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-22-09

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Užsisakau žinias, siunčiamas internetu Lietuvos laisvosios rinkos instituto (LLRI), kuriam neseniai vadovavo dabartinis LR Teisingumo ministras R. Šimašius. Sausio 19 d. iš Instituto atskrido žinia, jog University of Pennsylvania atstovų sudarytame kiekvieno regiono geriausių 25 viešosios politikos centrų sąrašė tarp Rytų Europos regiono geriausiųjų LLRI užėmė 7 vietą (apie tai daugiau šios dienos „Drauge“). Praėjus 4 dienoms po šios informacijos išplatavimo, kurią, spėju, gavo ne tik „Draugas“, bet ir visa didžioji ir mažoji Lietuvos žiniasklaida, kol kas spaudoje nepasirodė nė viena žinutė apie šį svarbų įvertinimą. Aktualus išlieka LLRI siekis: „Kur nesukurama laisvoji rinka, ten susikuria juodoji.“

Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:**JAV**

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SPORTO**APŽVALGA****FUTBOLAS**Paruošė **Ed. Šulaitis****Antroji „Lituanicos“ futbolininkų pergalė**

Trečiose „Metropolitan“ futbolo lygos salės pirmenybių rungtynėse sausio 18 d. „Lituanica“ iškovojo antrą pergalę ir savo sąskaiton įsirašė tris taškus.

Ši lietuvių pergalė jau nekėlė abejonių po pirmojo kėlinio, kurį mūsiškiai baigė 4:0 savo naudai. Po pertraukos mūsiškiai rezultatą padidino iki 5:0, tačiau tada leido varžovams įmušti du įvarčius tad varžybos baigėsi 6:2 lietuvių naudai. Beje, tas atsitinka kiekvienose rungtynėse, kas kelia šiek tiek nerimo, nes kartais vienas ar du praleisti įvarčiai gali nulėmti svarbią vietą pirmenybinėje lentelėje.

Dabar „Lituanica“ po trijų rungtynių užima antrą vietą iš 8 komandų. Pirmoje yra įsitvirtinę „International“ klubo atstovai su 9 taškais. „Lituanica“ – antroji – 6 tšk. (15:7 įvarčių santykis). Trečioje – „Lions“ – 6 tšk. (12:7 įv. sant.). Ketvirtoje – „Connections“ – 6 tšk. (6:12 įv. sant.). Toliau eina trys komandos su

trimis taškais, o paskutinėje „Eagles B“ – dar neturinti nė vieno taško.

Šį sekmadienį, sausio 25 d., 2:15 val. p. p. „Lituanica“ susiksibs su „Lightning“ ekipa, kuri užima priešpaskutinę vietą. Jos įvarčių santykis 8:12.

Kaip minėjome, ne tiek svarbus gausnis įvarčių skaičius, bet reikia stengtis kuo įmanoma mažiau jų praleisti.

Normaliai žaidžiant, „Lituanicai“ neturėtų būti didelio vargo pelnyti lengvą pergalę. Po to, vasario 1 d., mūsiškių laukia „International“ ekipa, kuri, atrodo, taikosi į pirmąją vietą galutinėje lentelėje.

Reikia palinkėti mūsiškiams sėkmės kovoje sugrįžtant į stipresniąją – „major“ grupę.

Užsiminus apie „major“ diviziją, reikia pažymėti, jog joje po trijų ratų su 9 taškais pirmąja dvi komandos: „Sockets“ ir „Schwaben“. Paskutinės dvi vietas be pergalių užima dvi serbų komandos: „Belgrade“ ir „United Serbs“.

„Lituanicos“ („Liths“) komanda – žaidėjai ir vadovai po praėjusio sekmadienio rungtynių salės futbolo turnyre. **Broniaus Žukausko nuotr.**

2-asis Pasaulio Lietuvių teniso turnyras Palm Springs 2009

2009 m. kovo 6-8 dienomis organizuojamas teniso mėgėjų turnyras Ranch Las Palm klubo teniso aikštyne, Rancho Mirage.

Kviečiame aktyviai dalyvauti turnyre ir atvykti palaikyti lietuvius tenisininkus varžybų metu, dalyvauti susipažinimo vakare.

Norintieji galės pamatyti tarptautines pasaulio teniso žvaigždes Grand Slam turnyre „Pacific Life Open“.

Kovo 6 d. – varžybos, susipažinimo vakaras

Kovo 7 d. – varžybos, pobūvis vakare, šokių grupės „Retro“ pasirodymas, džiaz koncertas.

Kovo 8 d. – finaliniai susitikimai

Smulkesnę informaciją galite rasti tinklalapyje **www.lalithuanians.com** arba kreiptis į turnyro organizatorių dr. Rimtą Marcinkevičių – **rimtasmarcinkus@msn.com** arba į Jolantą Bačiulytę – **jbaciulyte@yahoo.com**, tel.: 310-801-6123.

Registracija dalyviams 100 dol., jaunimui 50 dol. (įeina susipažinimo vakaras), užsakant pokylį su vakariene, „Retro“ pasirodymu, jazz koncertu, šokiais – suaugusiems 100 dol., jaunimui 50 dol. Žiūrovams – susipažinimo vakaras 50 dol., jaunimui 25 dol. žiūrovams pokylis 110 dol., jaunimui 55 dol. (į visas kainas yra įskaičiuoti gėrimai).

Palm Springs oro uostas – 10 mylių, Ontario – 60 mylių, LAX – 120 mylių.

Los Angeles LB valdyba

2008 metų pasaulio geriausi futbolininkai: **Marta ir Ronaldo.**

GERIAUSI PASAULIO FUTBOLININKAI – PORTUGALAS IR BRAZILĖ

EDVARDAS ŠULAITIS

Kaip jau įprasta, metų pabaigoje yra renkami geriausieji valstybių, žemynų ir pasaulio sportininkai. Čia pristatysime neseniai paskelbtus pasaulio geriausiuosius futbolininkus.

Vyrų grupėje geriausio futbolininko prizas atiteko Anglijos futbolo klubo „Manchester United“, Portugalijos rinktinės saugui Cristiano Ronaldo. Jam apdovanojimas įteiktas per sausio 12 d. vykusią FIFA iškilmingą ceremoniją Ciuricho mieste, Šveicarijoje.

Geriausios 2008 m. futbolininkės FIFA prizas ten pat įteiktas 22 metų braziliečiai Martai (kaip žinome, Brazilijoje sportininkai vadinami tik vardais). Ji atstovavo ne tik Brazilijos rinktinėi, bet ir Švedijos klubui „Umea“.

Pažymėtina, kad Marta geriausia futbolininke tampa jau trečius metus iš eilės. Ji prisivijo vokiečių Brigit Prinz, kuri iki šiol taip pat jau tris kartus buvo pelniusi šį titulą. Apklausoje brazilė, kuri surinko 1,002 taškus (balsavo 139 valstybinių rinktinių treneriai ir kapitones), didele balsų dauguma aplenkė savo varžoves – vokietes B. Prinz (328 taškai), Nadine Angerer (198), brazilę Cristian (275) ir anglę Kelly Smith (150).

Ronaldo praėjusių metų pabaigoje buvo pripažintas geriausiu Europoje žaidžiančiu futbolininku. 23-erių metų žaidėjas 2007–2008 m. sezono rungtynėse yra įmušęs 42 įvarčius ir padėjo „Manchester United“ komandai laimėti Anglijos pirmenybes bei UEFA čempionų lygos turnyrą. Šis vyras – antras Portugalijos žaidėjas ir pirmas Anglijos klubo futbolininkas, pripažintas geriausiu planetos žaidėju. Pirmasis tokios sėkmės buvo susilaukęs portugalas Luis Fig 2001 metais.

Naujausios apklausos duomenimis, Ronaldo gavo 935 taškus ir gerokai (257 taškais) aplenkė antroje vietoje likusį argentinietį L. Messi.

AR RIAUŠĖS LIETUVAI BUVO NAUDINGOS?

KESTUTIS GIRNIUS

Smurto proveržiais negalima džiaugtis. Bet jei riaušėms buvo lemta įvykti, gerai, kad jos įvyko dabar, o ne po kelių mėnesių, kai ūkio padėtis bus blogesnė, o žmonių nuotaikos dar niūresnės.

Gal ir gerai, kad mitingas nesibaigė taikiai jo dalyvių išsiskirstymu. Tokiu atveju valdžia būtų galėjusi laikyti protestuotojus šių dienų „juodosiomis beretėmis“ ir lengva ranka numoti į juos, taip nieko ir neišmokusi.

Net jei mitingas buvo suorganizuotas politiniais sumetimais, gal net siekiant pakenkti Vyriausybei, jis išreiškė žmonių nepasitenkinimą, kuris tik dides, jei politikai nepermatys savo veiksmų ir toliau nepaisys žmonių nuogaštavimų.

Neginčytina, kad naujoji Vyriausybė paveldėjo itin sudėtingą padėtį – smunkantį ūkį, buvusios Vyriausybės nuskendę milžinišką biudžeto deficitą, komunalinių mokesčių šuolį. Ir svarbiausia – didėjantį nepasitenkinimą valdžia, kuri toliau kursto pasitraukusieji iš valdžios.

Esant tokioms sąlygoms Vyriausybė turėjo nedelsdama veikti ir imtis nepopuliarių sprendimų. Klaidos buvo neišvengiamos, bet Vyriausybė gavo pylos ir dėl sveikintinų žingsnių, pavyzdžiui, nutarimo panaikinti mokesčių lengvatas žurnalistams, advokatams, atliekėjams. Galima ginčytis, ar principinis Vyriausybės nutarimas mažinti išlaidas, o ne stimuliuoti ūkį, buvo teisingas. Bet tai kitas klausimas.

Draugiškai nusiteikę žurnalistai ne kartą įspėjo konservatorius–krikščionis demokratams, kad jie turi daugiau dėmesio skirti savo veiksmų aiškinimui, santykiams su rinkėjais. Įspėjimų nebuvo paisoma. Viešieji ryšiai visada buvo konservatorių silpnybė. Stengdamiesi pasirodyti esantys ryžtingi ir principingi, jie dažnai sudaro įspūdį, kad yra dogmatiški, arogantiški ir abejingi paprastų žmonių likimui. Jau ir taip sudėtingą padėtį aštrina irzlus ir pasipūtusio Seimo pirmininko Arūno Valinsko veiksmai, pavyzdžiui, visiškai nereikalingas susikirtimas su žiniasklaida dėl darbo Seime sąlygų.

Premjeras Andrius Kubilius pripažįsta, kad Vyriausybė nesugebėjo tinkamai paaiškinti savo nepopuliarių sprendimų. Atvirai kalbant, ji nelabai ir stengėsi to daryti, nežinia kodėl manydama, kad viskas susitvarkys savaime. Laikas Vyriausybei suprasti, kad reikia mažiau grasinti griežtomis priemonėmis, o daugiau aiškinti, kodėl jos taikomos ir būtinios, nors suprantamas noras kuo greičiau atsiriboti nuo Gedimino Kirkilo pasakėlių, kad viskas puiku.

Yra didesnių problemų, kurių neišspręs net ir geriausias „piaras“. Kalbėdamas apie krizės įveikimo planą, premjeras nurodė, kad „vaisius“ išgerti turime visi. Deja, daugelis mano, kad „vaistai“ taikomi ne visiems arba bent jau ne tokia pačia doze. Seniai paplitęs įsitikinimas, kad valdžia gina turtingųjų ir savųjų interesus, pro pirštus žiūri į jų korupciją ir nekompetentingumą, smarkiai sustiprino Kirkilo Vyriausybė, pasukinėjusi savo dienomis dosniai dalydama valdžios lėšas pateptiesiems

ir draugams. Krašto apsaugos ministerija 20 mln. litų skyrė premijoms, o pastarosiomis dienomis pranešta, kad Kazimira Prunskienė savo pavaldiniams slapta išdalijo pusę milijonų išmokų.

Konservatoriai nėra atsakingi už šiuos veiksmus, bet jie rodo stulbinamą pakantumą valdininkų klaidoms ir nekompetencijai. Manytum, kad buvęs Vyriausybės kancleris Valdemaras Sarapinas, gruodžio pradžioje grupei savo darbuotojų skyręs tūkstantines premijas, būtų nubautas, mažų mažiausiai sulauktų griežto papeikimo. Nieko panašaus. Prezidentas Sarapinui suteikė įgaliojimo ministro diplomatinį rangą, o Kubilius jį paskyrė Užsienio reikalų ministerijos vyriausiuoju patarėju.

Šitoks „savųjų“ protegavimas ne tik niekais paverčia kalbas apie „diržų suveržimą“, bet ir atsiduoda veidmainystei. Kiekvienas šitoks atvejis turi gilią simbolinę reikšmę, išrėžia į kolektyvinę atmintį ir pakerta Vyriausybės patikimumą.

Vyriausybė turi įsisąmoninti, kad kinta visuomenės nuostatos. Vis dažniau atsakoma ankstesnio pasyvumo, įsitikinimo, kad negalima paveikti valdžios. Mokytojų streikas parodė, kad galima išsikovoti savo, ir ši pamoka ilgai nebus užmiršta. Didėjant nedarbiui, dažnės gyventojų bruzdėjimai, mitingai ir protestai.

Galima apgailestauti, kad daugelis susidomi politika tik tada, kai nukentėta jų piniginė, kad žmonės išeina į gatves tik siaurais asmeniniais sumetimais, o ne dėl kokių nors aukštesnių vertybių. Tai yra šiandienė tikrovė, kurios valdžia negali nepaisyti.

Reikia atskirti taikius demonstrantus nuo riaušės sukėlusiu chuliganų. Teisėsaugos organai turi išaiškinti smurtininkus ir juos nubauti griežtai pagal įstatymus. Kadangi riaušės buvo filmuojamos, tai neturėtų būti itin sunkus uždavynys.

Nerimą kelia kalbos apie provokatorius, dar labiau – užuominos, kad svetima ranka, suprask Rusija, galbūt atsakinga už smurto proveržį, o penktadienio riaušės yra lyg „Jedinstvos“ pastangų šturmuoti Seimo rūmus 1991 metais tęsinys. Nors negalima kategoriškai neigti svetimų spectarnybų įsikišimo galimybes, reikia atmeti visokias šamoksloteorijas, kol nėra konkrečių įrodymų.

Jei provokatoriumi laikomas asmuo, kuris aktyviai dalyvauja riaušėse ir skatina kitus taip elgtis, tai neramumų be provokatorių neįvytų. Tačiau nereikia jų ieškoti šešėliuose. Be to, nereikia nuvertinti vietos chuliganų. Po įvykių Rygoje, Bulgarijoje ir Graikijoje jie turbūt manė, kad išmušė jų valanda ir ryžosi jos nepažiopsoti.

Būtų patogu manyti, kad užsienis atsakingas už Lietuvos bėdas. Tada būtų galima toliau tikėti, kad tauta gera, valdžia gera, ir tik svetimai nedorėliai, jei ne vietos rusai, drumsčia idilišką Lietuvos ramybę. Tačiau paslėptos rankos paieškos dažnai būna saviapgaulės apraiška, o šiomis dienomis itin svarbu atvirai žvelgti į tikrovę.

Alfa.lt

Komedija dėl Illinois senatoriaus vietos JAV Senate

ALEKSAS VITKUS

Prezidentui Barack Obama laimėjus rinkimus, ne vienam Illinois politikui kilo viltis perimti jo paliekamą senatoriaus kėdę, kuriai užimti, pagal Illinois konstituciją, tinkamą kandidatą parenka valstijos gubernatorius, o juo dabar yra jau senokai įvairiais nusikaltimais įtariamas Rod Blagojevich.

Komedija prasidėjo, kai gruodžio 9 d. JAV prokuroras Patrick Fitzgerald viešai apkaltino Blagojevich keletu politinės korupcijos veiksmais. Tačiau pačią dieną FBI agentai suėmė (bet netrukus ir paleido) gubernatorių, kaltindami jį bandžius „parduoti“ senatoriaus vietą. Blagojevich ginantis advokatas Ed Genson viešai pareiškė, kad kol gubernatorius yra įtariamas nusižengimais, jis senatoriaus neskirs.

Ilgai nelaukęs, gruodžio 30 d., Blagojevich senatoriumi pasirinko jau gana seniai iš aktyvios politikos išėjusį 71-metį Roland Burris, buvusį valstybės prokurorą, po to kelis kartus nesėkmingai bandžiusį tapti Čikagos miesto meru, senatoriumi ir net gubernatoriumi. Burris, apie save labai gerai galvojęs, bet politikų vadinamas tik vidutinišku ar net ant-rarūšiu politiku. Savo karjeros metu Burris niekuo ypatingai nepasireiškė, bet ir nebuvo įklimpęs į politikams tipiškus blogesnius klystkelių, išskyrus visiems politikams įprastą silpnų – gimines ir artimus draugus aprūpinti politinėmis vietomis.

Pasirinkdamas juodaodį Burris antruoju Illinois senatoriumi, Blagojevich tikėjosi nesulaukti pasipriešinimo iš Illinois politikų, bijančių būti apkaltintų rasizmo „korta“. Įtarimai, kad Blagojevich pasirinko Burris tam, kad kaip nors jam atsilygintų už buvusias jo paslaugas, pasitvirtino, kai buvo sužinota, jog Burris dirbo Blagojevich naudai 2006 m. rinkimuose, ieškodamas jo oponentės respublikonės Judy Baar Topinka „nuodėmių“.

JAV Senato vadovai sunerimo supratę, kad prie jų gali prisijungti toks tik „vidutiniškas“ narys, nors ir demokratas. Senato vadovas sen. Harry Reid, grasindamas, kad gub. Blagojevich paskirtas senatorius Burris į Senatą nebus įleistas, taip sakė: „Reikalas čia eina ne apie poną Burris, bet apie skaidrumą gubernatoriaus, kuris yra apkaltintas norėjęs ‘parduoti’ tą laisvą senatoriaus vietą. Bet koks gub. Blagojevich paskirtas senatorius negali tinkamai atstovauti Illinois piliečiams. Mums atrodo, kad teisingiausias sprendimas būtų paskelbti rinkimus, ir leisti Illinois balsootojams pasirinkti, kas, jų manymu, turėtų jiems atstovauti JAV Senate.“ Panašiai pasisakė ir sen. Dick Durbin, pareiškęs: „Esant tokiai padėčiai, dabartinis gubernatorius jokia būdu neturėtų skirti naujo senatoriaus.“ Šią mintį pradžioje parėmė ir Obama, nors ir jautėsi nepatogiai, nesutikdamas su afroamerikiečio Burris paskyrimu.

Būdamas gubernatoriumi, Blagojevich turėjo teisę, gal ir pareigą, į tą vietą parinkti jam patinkantį žmogų. Bet jo pasirinkimą turėjo patvirtinti valstijos sekretorius Jesse White, kuris Burris paskyrimo aktą pasirašyti atsisakė, už ką sen. Reid jam net padėjo. Tačiau kilo klausimas, kurio advokatai negalėjo vienbalsiai išspręsti: „Ar Jesse White parašas tikrai reikalingas, ar jis savo parašu tik patvirtins Blagojevich parašo tikrumą?“ Bet jei tas parašas tikrai reikalingas, ar tai nereikštų, kad be sekretoriaus sutikimo gubernatoriaus nutarimas negalioja? Burris aiškino, kad toks White atsisakydas pasirašyti paskyrimo aktą duotų sekretoriui konstitucijoje nenumatyta teisė jam vetuoti gubernatoriaus nutarimus, ir jis tuojau paprašė Illinois Aukščiausiojo teismo White priversti tą aktą pasirašyti. Teismas nesiskubino, bet ilgainiui nutarė, jog White parašo nereikia.

Artėjant prez. Obama inauguracijai, sunerimo ir pats būsimas prezidentas. Bijodamas, kad Burris byla neatitrauktų dėmesio nuo ateinančių iškilnių, Obama susitikio su sen. Reid ir jam gana įsakmiai pareiškė, jog „jei Burris teisiškai gali būti skiriamas senatoriumi, tai reikėtų tą atlikti kuo greičiau“. Netrukus po to sen. Reid, kuris niekada nebuvo susitikęs su Burris asmeniškai, jau taip kalbėjo: „Jis puikus vyras. Turėjome labai malonų pokalbį.“ Prie jo tuojau prisidėjo ir sen. Durbin: „Burris nepadarė nieko blogo ir mes neturėtume jo teisti už Blagojevich nuodėmes. Aš jį pažinojau 36 metus, ir mes visuomet buvome draugai.“ Ak, kokia didelė ir galinga prez. Obama galia įtikinti kitaip galvojančius ir taip juos priversti pakeisti savo nuomonę. Obama spaudos ryšių direktorius Dan Pfeiffer pridėjo, kad naujasis prezidentas „labai gerbia Mr. Burris.“

Po to staiga atsirado visi reikalingi dokumentai, ir sausio 15 d. vice-prez. Dick Cheney, kaip Senato prezidentas, kartu su sen. Durbin prisaiškino Burris kaip antrąjį senatorių iš Illinois valstijos. Dabar jis galės prisidėti prie visų kitų politikų, reikalujančių Blagojevich atsistatydinimo ir taip jam „padėkoti“ už per jį gautą JAV senatoriaus vietą. Bet Burris – tikras džentelmenas. Prisiėmęs naujas pareigas, atsisakė kritikuoti savo buvusių oponentus. Senato rūmuose jau gavęs kambarius, Burris, pradėjęs sudaryti savo štabą, skubiai pasiteiravo, kokia esanti senatoriaus alga. Gerai informuoti žurnalistai tuojau atsakė: „174,000 dolerių.“

Pagal „Chicago Tribune“ skiltininką John Kass, tokius pinigus uždirbdamas, Burris neturės bėdos užsimokėti ir už dar vieną išgraviuotą eilutę – „United States Senator“ savo „Oak Woods“ kapinėse Čikagoje garbiai tūnančiame mauzoliejuje, kuriame yra iškaltos ir visos kitos Burris iki šiol eitos pareigos.

Architektas Miliūnas: „Naujoji Kauno arena turi atspindėti mūsų miesto charakterį“

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Seniai nesijaučiau taip išdidžiai, būdamas gimęs ir užaugęs kauniečiu, kaip dabar – 2008-ųjų ir 2009-ųjų sandūroje, kuomet, kaip taikliai pastebėjo www.kaunodiena.lt tinklalapio žurnalistai, pagaliau praėjusių metų pabaigoje sunkioji technika sudrebino Nemuno salą Laikinojoje sostinėje. Iškilmingai įkasus kapsulę į būsimųjų miesto pramogų ir sporto rūmų pamatus, prasidėjo ilgai lauktos statybos. „Žemaičiai pastatė Kauno pilį, pastatys Kaune ir arena“, – pažadėjo statybos darbų konkursą laimėjusios bendrovės „Vėtrūna“ valdybos pirmininkas Vytautas Banys. Kauno pramogų ir sporto rūmai turėtų iškilti iki 2011 m., kai Lietuvoje vyks Europos vyrų krepšinio čempionatas. Būtent šioje arenoje tu metų rudenį, daugelio populiariausios mūsų šalyje sporto šakos specialistų nuomone, turėtų vykti lemiamas mačas dėl Senojo žemyno čempionų vardo.

Tuo tarpu man, neabejingam Lietuvos pasididžiavimui krepšiniui, lankantis XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume įdomiausias pasirodė architektūros/planavimo sesijos pranešimas apie visų keturių naujų mūsų šalies arenų suprojektavimą ir statybą. 2007 m. sėkmingai pabaigtą Šiaulių Aukštabalio daugiafunkcinį kompleksą (architektai A. V. Bublys, E. V. Miliūnas, G. Balčytis, A. Černiauskas, L. Tuleikis, A. Ramanauskas, konstruktorius A. Razaitis), vos prieš keletą mėnesių duris atvėrusią Panevėžio universaliąją sporto areną, praėjusių metų gale galutinai suprojektuotą tokią pat

Klaipėdos miesto areną, kuri turėtų būti pradėdama statyti netrukus – pirmajame šių metų ketvirtyje (abiejų pastarųjų architektas – S. Mikštas).

Tačiau labiausiai mane domino dviejų įžymiausių simpoziume dalyvavusių mūsų tautiečių architektų – Amerikoje gyvenančio Algimanto V. Bubljo (iš Detroit, MI) ir kauniečio, neseniai pripažinto 2008 metų išimintiniausiu menininku įmonės „E. Miliūno studija“ savininko Eugenijaus Viktoro Miliūno („Simo“) pasakojimas apie „amžiaus areną“ – 15 tūkst. vietų talpinsiančius Kauno pramogų ir sporto rūmus Nemuno saloje. Po paskaitos architektas Miliūnas sutiko atsakyti į keletą klausimų.

– Gerb. Miliūnai, kiek žinome, pradžioje norėta Kauno miesto areną statyti už miesto ribų, galbūt šalia greitkelio Kaunas-Vilnius, kur būtų puikus privažiavimas ir iš kitų Lietuvos vietovių, kodėl apsislota ties Nemuno salos projektu?

– Taip, nuo pat šios didžiausios Lietuvoje sporto arenas projektavimo konkurso pradžios kilo klausimas, kam ji bus statoma: Kaunui ar Lietuvai? Juk sakoma, Vilnius yra mūsų valstybės galva, Kaunas – stuburas, o Klaipėda – kojos... Tačiau greičiausiai ta galva ir nenorėjo „palaiminti“ tokio projekto itin patogioje vietoje, lengvai pasiekiamoje iš kitų Lietuvos didmiesčių – kiltų grėsmė sostinės vyravimui, o ir Kauno valdžia nenorėjo išleisti arenos už savo miesto ribų. Žodžiu, pritarta mūsų projektui Nemuno saloje, būsimųjų Kauno pra-

Architektas Miliūnas prie arenos Nemuno saloje statybų.

mogų ir sporto rūmų adresas – Karaliaus Mindaugo pr. 50.

– Per keletą pastarųjų metų ne kartą teko skaityti apie liūdnai pagarsėjusios prancūzų firmos „Bouygues Batiment International“ (BBI) agresyvius ketinimus statyti Kaune minėtą areną, visgi jūsų tiesioginiai varžovai nepasirašė sutarties su miesto savivaldybe ir buvo priversti palikti Lietuvą nieko nepešę. Jūsų nuomone, kodėl taip atsitiko? Ar jūsų firmos darbui tai nekliudė?

– Pirmiausia, man būtų labai įdomu buvę sužinoti, kas vis dėlto slėpėsi už tos „prancūzų“ firmos nugaros, jei visi nurodymai jų atstovams Lietuvoje keliaudavo iš Maskvoje esančios „Bourges International“ būstinės... Nenustebčiau, kad šiuo atveju su arenos Kaune projektavimo konkursu buvo susiję didžiosios kaimyninės šalies verslo magnatai, o galbūt net ir kai kurios valdžios įstaigos. Rusai iki šiol ilgisi didesnės įtakos mūsų šalyje, neretai tam padidinti pasitelkiamos ir abejotino vardo užsienyje registruotos kompanijos. Vis dėlto Kauno pramogų ir sporto rūmų statybos atveju BBI koją pakišo per didelis godumas (užsiprašyta objekto kaina) arba tiesiog šio verslo esmės neišmanymas. Juk neįmanoma staiga nei iš šio, nei iš to sumažinti tokio milijoninio komplekso sąmatos vertę visu milijonu litų, kaip kad minėta firma bandė derybų metu. Mes viską apskaičiavome atsakingai ir, mano manymu, teisėtai laimėjome konkursą. Tačiau, žinoma, mums jų pasitraukimas ne vien tik padėjo – tiek viešai, tiek ir užkulisiuose paslapčia ilgą laiką buvo stabdomi naujosios Kauno arenos statybos darbai.

– Kaip atrodys būsimieji Kauno pramogų ir sporto rūmai, kurie darbai jau atlikti šiai dienai? Kada numatoma areną visiškai užbaigti?

– Žaluma pačiame miesto centre (t.y. Nemuno sala mūsų atveju) – didžiulė prabanga, o dar visai netoli pastatytas Kauno „Akropolis“ – taigi stengiamės šiuos privalumus deramai išnaudoti. Aikštė bus bumerango formos, šalimais – pakelta erdvė, pati arena – nuleista. Pro langus matysis Nemunas, atsivers Kauno panorama – turi būti patrauklu. Kaip žinote,

arenoje tilps iki 15 tūkst. žmonių, šalia pastato – devynios aikštės, parkas. Dabar atvykome į JAV pasižiūrėti fasadinių struktūrų. Šiauliuose Aukštabalio arena iškilo kaip juodos ir pilkos spalvos derinys viduje, išorė spalvota, o Kaune nusprendėme remtis santūresnėmis spalvomis, ko gero, areną nusidažys tamsiai ruda atspalviu. Šiuo metu jau baigta viena Nemuno krantinė, sudėti akmenys, „Vėtrūnos“ darbininkai rausia žemę pačios arenos statybai. Taigi viskas einasi puikiai, darbai atliekami laiku.

– Minėjote, kad šie Pramogų ir sporto rūmai, kaip ir byloja naujoji jūsų firmos suprojektuoto Kauno komplekso pavadinimas, bus toli gražu ne tik krepšinio varžyboms skirta arena, talpinanti didžiausią Lietuvoje žiūrovų skaičių. Kam dar bus naudojamas naujasis pastatas?

– Naujajame pastate galima bus rengti ne tik krepšinio, bet ir bokso, tinklinio, minifutbolo, teniso, rankinio, ledo ritulio bei kitų sporto šakų varžybas, organizuoti pramoginius renginius, cirko pasirodymus, koncertus (tam numatyta scena gale), taip pat mažesnės apimties renginius, kuomet pakanka pusės arenos. Dar bus galimybė ruošti koncertus amfiteatrinėje erdveje. Be to, planuojame įrengti parodų salę, amfiteatrą (pritaikytą mažiems vaidinimams, kabaretui), ofisus, restoraną su lauko terasa ant Nemuno kranto. Panašiai suprojektavome ir Šiaulių daugiafunkcinį kompleksą. Norisi, kad į šias vietas žmonės ateitų ne tik dėl krepšinio varžybų. Modernizmas lipa Kaunui ant sprando, užgožia istorinį miestą, galima sakyti, esame pakliuvę į mados žabangas visoje Lietuvoje. Vien tik ko vertas ir Guggenheim muziejaus atėjimas į Vilnių... Taigi mes tam supriešinsime mūsų tautiečius garsiuosius menininkus, pavyzdžiui, įruošime Kaune gimusio dailininko Jurgio Mačiūno aikštę, įamžinsim ir kitų menininkų vardus. Galbūt pastatysime nedidelį teatrą, atsidarantį į lauką, o šalia – savotišką meno parką. Bendrai paėmus, ši arena su visa ja supančia aplinka turi būti suprojektuota taip, kad atitiktų lietuvių ir ypatingai Kauno miesto charakterį.

– Ačiū už pokalbį ir sėkmės įgyvendinant šį „amžiaus“ projektą!

Taip atrodys naujieji Kauno pramogų ir sporto rūmai.

Gintaro Česonio nuotraukos

NUOMONĖ

Kipro Petrausko paveldas mums

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Raimundo Mariaus Lapo straipsnis „Draugo“ kultūriniam priede (2009 m. sausio 10 d.) antraštelė „Mėlynose viršūnėse...“ (antrine „Nežinomas puslapis iš Kipro Petrausko biografijos“) tiesiog nuvylė! Ne tik nesuradome to žadėto „nežinomo puslapio“, bet ir visiškai nieko naujo iš Kipro Petrausko didingo gyvenimo negavome Lapo išrašame straipsnyje.

Mūsų kartai vien tik K. Petrausko vardas skambėjo stebuklingai, o jo įvaizdis buvo nepasiekiamas žerinti žvaigždė danguje, į kurį jo nuostabus balsas pakeldavo mus visus ekstazėje! Kai tik Kaune būdavo statoma opera su K. Petrausku, studentai, vieną litą saujoje užgniaužę, neidami pietų į restoraną, noriai jį išleisdavo bilietui į „galiorą“, kad pamatytų bei išgirstų tą magišką Kiprą!

Jis mokėjo užburti žiūrovus vien savo pasirodymu. Aukštas, lieknas, gražios išvaizdos, puikios, laisvos laikysenos, vaidinąs su įsijautimu ar temperamentu (kaip operoje „Carmen“), ar tragizmu veriančia melodija kaip operoje „Žydė“, publikai stačiai tirpstant nuo jo angeliškai dainuojamos arijos savo dukrai „Rachel, dangus tave siuntė mano pagūdai...“ Ak! Kipras buvo mums, studentams, ne tik Dievo apdovanotas angelišku balsu, bet ir pats Viešpaties žemėn siųstas „Angelas“ pakelti žmones iš kasdienybės ir meno, gėrio, grožio plačias padanges!

Va! Tai buvo mūsų jaunystės auksiniai laikai! Ergo! Tai buvo Kipro „aukso amžius“, jo dainavimo viršūnė! K. Petrauskas panaudojo savo didį talentą tikram bei geram keliui!

Pasigedusi R. Lapo straipsnyje įdomesnių (ir daugiau!) nuotrų iš mūsų žvaigždės, švietusios bei garsinuosios Lietuvą per kelis žemynus, spalvingo gyvenimo, manytume, jog pravartu būtų suminėti bent svarbesnes dainininko gyvenimo akimirkas.

* * *

Žymusis Lietuvos tenoras, operose sukūręs per 80 vaidmenų, profesorius, Lietuvos meno kūrėjų draugijos narys, su jo vardu siejamos valstybinės operos įkūrimas. Kipras Petrauskas išvydo pasaulį 1885 m. lapkričio 23 d. Ceikiniuose, Ignalinos rajone, Juozapotos (Rastenytės) ir Jono Petrauskų šeimoje, kurioje jau buvo gimę sūnus Mikas (vėliau žymus kompozitorius).

Pirmasis muzikos žinias jam pasėjo tėvas, o vėliau brolis supažindino jį su gaidomis bei mokė skambinti fortepijonu. Būdamas 9 m., grojo brolio suorganizuotame orkestre, kuriam vėliau pats vadovavo. Kipras su Miku persikėlė į Obelius, mokėsi vargonauti, giedojo bažnytiniame chore, lankė pradžios mokyklą. Kipras 4 metus vargonavo keturiose vietose. 1905 m. revoliucijos metu įsijungė į sąjungą prieš rusų carinę valdžią: sakė ugingas kalbas, platino Vilniaus Didžiojo Seimo nutarimus.

Už tai pateko į Trakų kalėjimą. Paleistas iš kalėjimo apsigyveno Vilniuje pas brolių: padėjo jam rengti koncertus, muzikos vakarus, dalyvavo pirmųjų lietuviškų operėčių „Malūnininkas ir kaminkrėtys“, „Adomas ir Ieva“ pastatymuose.

1907 m. Kipras įstojo į Sankt Peterburgo konservatorijos prof. S. Gabelio dainavimo klasę ir prof. O. Palečekio sceninio meno klasę. Ten jis dalyvavo studentų spektakliuose. Už tai konservatorijos vadovybė, įvertindama jo įnašą, atleisdavo nuo mokesčio už mokslą. Studijuodamas jis dalyvavo rengiamuose koncertuose, dainavo grafo Šeremetjevo koncertuose, Maskvos Dailės teatro chore. Porą metų studentų pastatytose Ch. F. Gounod operose „Faustas“ ir „Romeo et Juliette“ dainavo Fausto ir Romeo vaidmenyse. Ir atostogų metu Kipras aukėjo savo laiką muzikai – kartu su kompozitoriumi Stasiu Šimkumi suruošė koncertus Seinuose, Kaune, Rygoje.

26 m. jaunuolis K. Petrauskas 1911 m. pavasarį debiutavo Maskvos Didžiąjame teatre Gounod operoje „Romeo et Juliette“. Tais pačiais metais jis įsidarbino Petrapilio Marijos teatre solistu. Ten jis dirbo 9 metus su garsiais dainininkais, kaip F. Šaliapin bei geroka saują kitų. Per tą laiką Kipras paruošė daugiau kaip 40 vaidmenų. Nuo 1915 m. jam buvo suteikta garbė – leista per spektaklius bisuoti. K. Petrauskas Petrapilyje aktyviai įsijungė į lietuvių bendruomenės veiklą: dainavo koncertuose, muzikos vakaruose, o visas gautas lėšas skirdavo lietuviškiems labdaros tikslams.

Spalio revoliucijos metu liaudies namų operoje dainavo darbininkams, kareiviams, studentams. Už savo dosnią muzikinę duoklę Kipras buvo išrinktas Kronštato jūreivių tarybos garbės pirmininku.

1920 m. rugpjūtį K. Petrauskas sugrįžo į Lietuvą. Tėvynėje įstojęs į Lietuvos kariuomenę, lankė kovojančius kariuomenės dalinius, koncertavo jiems. Tuo pat metu jis su lietuvių meno kūrėjų draugijos nariais Kaune įkūrė lietuvių operos teatrą, anais laikais vadintą operos vaidykla. O jau gruodžio 31 d. lietuvių kalba pastatė Giuseppe Verdi operą „Traviata“. Kipras joje sužibėjo, atlikęs pagrindinį Alfredo vaidmenį.

Jau pirmąjį sezoną operos teatre buvo suvaidinti 25 spektakliai. Kipras sukūrė nuostabiai ryškius vaidmenis: Hercogą G. Verdi operoje „Rigolletto“, Jose G. Bizet operoje „Carmen“ bei daugelį kitų. Daug gastroliavo. Tarp daugelio Europos valstybės sostinių, Pietų Amerikos, 1933 m. dainavo Milano teatre „La Scala“. Dažnai dainuodavo Latvijos ir Estijos operų scenose. Labai daug gastroliavo su rusų žvaigždė bosu Fiodor Šaliapin: Leipzige, Muenchene, Drezdene, Madride, Barcelonoje, Paryžiuje, Romoje. Savo tautiečius operos teatre Kipras džiugino iki 1958 m.

Nuo 1949 m. dėstė konservatorijoje ir išugdė puikius solistus: Virgilijų Noreiką, L. Saulevičiūtę, V. Adamkevičių ir kt.

Kipras buvo savo tautos mylimas, pagerbtas ir apdovanotas. Jis ne tik gavo liaudies artisto vardą, bet ir 1951 m. laimėjo valstybinę premiją, jam buvo suteiktas profesoriaus titulas.

K. Petrauskas labai aktyviai reikėsi visuomeninėje veikloje: buvo „Rotary“ klubo, Šaulių sąjungos, Lietuvos auto klubo narys, LFLS centro valdybos narys, žūklės ir medžioklės draugijų narys. Šaudymo varžybose buvo laimėjęs Pabaltijo čempiono titulą.

Toji mūsų didžioji pažiba, meno, grožio, gėrio įkvėpėjas, Lietuvos vardo garsintojas užgeso 1968 m. sausio 17 d., palaidotas Rusų kapinėse, Vilniuje.

K. Petrauskas buvo Lietuvos apdovanotas: Lietuvos didžiojo kuni-

gaikščio Gedimino 3-iojo laipsnio ordinu (1928 m.), LDK Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu (1930 m.) LDK Gedimino 1-ojo laipsnio ordinu (1936 m.) bei daugeliu kitų apdovanojimų.

* * *

Grįžtant prie R. Lapo straipsnio, antrasis puslapis beveik nereikalingas – jis nieko neduoda, absoliučiai nieko naujo neatkleidžia. Tai tik nuobodūs ilgiausi susirašinėjimai, net 2 laiškai po tuziną eilučių kiekvienas (ir dar angliškai?!), kurie išsisklaidė kaip muilo burbulai, nedavę jokie rezultato. Ar tas puslapis ir yra autoriaus „nežinomas puslapis“? R. Lapo rašinį siūlyčiau pavadinti „parengė Raimundas M. Lapas“ dėl iš archyvo ištrauktų žinių. „Draugo“ skaitytojai yra gerai apsiskaitę!

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

VAIŽGANTAS MĖGO PASAKOTI TOKĮ ANEKDOTĄ

Esą buvęs fokusininkas, kuriam labai sekėsi vienas numeris. Paprašydavęs iš seanso dalyvio savanorio gražios nosinaitės ir pažadėdavęs: duok, girdi, aš ją pradeginsiu, o paskui padarysiu dar gražesnę... Na, patiklus žmogelis duoda ir stebi, kaip dabar tas stebukladarys savo pažadą vykdydys. O tas pradegina jo savastį ir sako: „Bet va, ponuli, o tą antrąją dalį tai ir pamiršau, tiesiog kažkaip ‘užkrito’...“

Tai, tęsdavęs Vaižgantas, atėjo draugas Leninas ir sako – duokit man Rusiją, aš ją sudeginsiu ir paskui atkursiu nepalyginamai gražesnę. Na, žmoneliai ir atidavė – juk tai dailiai, moksliskai ir su rūpesčiu dėl liaudies skriaudų Vladimiras Iljičius kalbėjo... Ir suliepsnojo didžiulė šalis nuo krašto iki krašto.

Kai fokusas buvo baigtas, į padegėją sužiuro viltingos proletarų, valstiečių ir darbo inteligentų akys. O Leninas stovi gaisravietėje, kasosi

pakaušį ir lemena: „Bet va, draugai, tą antrąją dalį tai ir pamiršau...“

Smurtinių protestų skatintojai siūlo tą patį kelią. Ar Graikijoje, ar Latvijoje, ar Lietuvoje – politikos darymas įniršusios babuinų bandos stiliumi nesukūrė ir nesukurs nei daugiau socialinio teisingumo, nei ekonominių vertybių. Visuomet tik atvirkščiai – sunaikins ir tai, kas buvo pasiekta. Gyvenimą gerina ne dūžtantys langai, o turimus išteklius ir esamus realius poreikius atliepiančių socialinių programų, teisingesnių įstatymų kūryba, sąžiningas dirbančiųjų ir darbdavių dialogas, skirtingų visuomenės grupių interesų derinimas. Kad tai pasiekama, šiandien galima įsitikinti toje Europos dalyje, kuri krizių įveikimui dažniau rinkosi „galvos darbo“, o ne „kumščio darbo“ metodą. Ne Fokusininko metodą.

Kun. Robertas Grigas
Kaunas, Lietuva

MARQUETTE PARKO BAŽNYČIA

Antanas Paužuolis šį kartą suklydo. „Draugo“ sausio 14 d. laikraštelyje jis rašo, kad „nuo bažnyčios pastatymo 1927 m. praėjo nemaža laiko... pradeda irti bažnyčios vidaus ir lauko įrengimai“. Mūsų vestuvės bu-

vo 1955 m. dar senoje bažnyčioje. Tai gi naujoji architekto Muloko bažnyčia dar nebuvo pastatyta. Ją pastatė galbūt 1957 ar 1958 metais.

Vida Račiūnienė
Lemont, IL

MAŽA PASTABA DĖL R. RAPŠIO STRAIPSNIO

Upė, prie kurios vyko III lietuvių skautų Tautinė stovykla, vadinasi ISAR, ne TSAR („Draugas“, 2008 m. gruodžio 3 ir 10 d.). Prieš keletą metų, man keliaujant Bavarijos alpe, bandžiau surasti tą vietovę, bet nepasisekė. Tada sustojau Mittenwald'o policijoje, nes žinojau, kad ta vieta

vadinasi ISARHORN (liet. Isar'o upės ragas). Su policijos pagalba pasisekė surasti tą Isar'o upės pakrantę, prie kurios prieš daugelį metų vyko III Tautinė stovykla.

Tadas Mickus
Springfield, VA

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Apsilankykite internetinėje „Draugo“ svetainėje
www.draugas.org

„Tūkstantmečio odiseja“ pakėlė bures į Pietų Ameriką

Jachta „Ambersail“.

1000.odiseja.lt nuotr.

Vilnius, sausio 21 d. (1000.odiseja.lt) – Aplink pasaulį plaukianti jachta „Ambersail“ LTU 1000 paliko Naujosios Zelandijos krantus ir pradėjo penktąjį „Tūkstantmečio odisejos“ etapą Auckland – Ushuaia (Argentina). Planuojama, kad piečiausią pasaulio miestą „Ambersail“ turėtų pasiekti vasario mėn. viduryje ir iš viso nuplaukti apie 5,000 jūrmylių.

Prieš penktojo Odisejos etapo pradžią Auckland miesto uoste Lietuvos buriuotojai remontavo jachtą. Plaukdami nuo Naujosios Zelandijos iki Pietų Amerikos žemyno „Ambersail“ įgula Ramiajame vandenyne turėtų sugaišti maždaug 26 paras.

Jachta laukia 12 patyrusių Lietuvos buriuotojų.

Pasak penktojo kelionės etapo kapitono S. Steponavičiaus, „Ambersail“ teks pasisvečiuoti ne tik „riaumojančiose keturiasdešimtosiose“, bet ir „kaukiančiose penkiasdešimtosiose“ platumose. „Šalta, niūru, kelionės metu galima sutikti ledkalnių“, – sakė S. Steponavičius.

Šio etapo metu „Ambersail“ stos Čathamo salose, kurių padėtis Pietų pusrutulyje atitinka Lietuvos padėčiai Šiaurės pusrutulyje. Artėdama link Pietų Amerikos žemyno „Ambersail“ kirs datos keitimosi liniją – 180-ąjį dienovidinį. Pietų Amerikos žemyne „Tūkstantmečio odiseja“ aplankys Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenes.

Nuo plaukimo aplink pasaulį pradžios 2008 m. spalio 5 d. jau praėjo daugiau nei 3 mėnesiai. Per pasibaigusius 4 „Tūkstantmečio odisejos“ etapus įveiktas net 18,120 jūrmylių atstumas. Žygio metu jau aplankyti 3 pasaulio žemynai. Lietuvos buriuotojai aplankė Lietuvių Bendruomenes Vokietijoje, Kanarų salose, Pietų Afrikos Respublikoje, Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje. Iki gimtųjų krantų, kuriuos „Ambersail“ tikisi pasiekti liepos 6 d., dar liko daug kelio ir daug jaudinančių susitikimų su tautiečiais visame pasaulyje.

Varšuvoje primenama LDK istorija

Varšuva, sausio 22 d. (ELTA) – Lietuvos centre prie Lietuvos ambasados Varšuvoje atidaryta paroda „Užmirštoji Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė“, skirta Lietuvos vardo tūkstantmečiui Lenkijoje pristatyti.

Parodoje pristatoma LDK istorija ir santykiai su Lenkija. Dokumentų, žemėlapių ir antspaudų nuotraukos papildė informaciją apie Lietuvos valstybės simbolius, tikėjimų įvairovę, etnografinius regionus, statutinę LDK teisę, pirmąją Europos Konstituciją ir Vilniaus universiteto veiklą.

Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Egidijus Meilūnas pristatydamas parodą pažymėjo, kad tūkstantmetėje Lietuvos istorijoje LDK laikotarpis suvaidino ypatingą vaidmenį. „Šiandien galime pagrįstai didžiuotis šiuo mūsų šalies istorijos laikotarpiu. Daugiatautę, daugiakultūrę LDK, o

vėliau – jos Sąjungą su Lenkija – be abejonų galima pavadinti tuometine Europos Sąjunga“, – sakė ambasadorius. Jis priminė Popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius: „Nuo Liublino unijos iki Europos Sąjungos.“

Lenkijos politikos, diplomatinio korpuso, akademinėjų sluoksnių, kultūros atstovų pasveikino ir Lenkijos Seimo tarparlamentinių ryšių su Lietuva grupės pirmininkas Tadeusz Aziewicz.

Paroda „Užmirštoji Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė“ Varšuvoje veiks iki kovo 6 d., po to bus rodoma Krokovoje, Vroclave ir kituose Lenkijos miestuose. Parodą parengė Lenkijoje gerai žinomas Lietuvos istorikas profesorius Alfredas Bumblauskas, jam talkino Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto magistrantai.

Nacionalinį diktantą diktuos Teta Beta

Vilnius, sausio 22 d. (Delfi.lt) – Lietuvių kalbos mylėtojai turėtų suskubti kartoti rašybos bei skyrybos taisykles, mat šeštadienį ketvirtą kartą bus rašomas Nacionalinis diktantas. Vis dėlto diktanto rengėjai nori, kad diktanto rašymas būtų ne olimpiada, o kalbos palaikymo šventė.

„Ši šventė labai svarbi šiais globalizacijos laikais, kai mūsų kalboje atsiranda vis daugiau svetimžodžių“, – sakė viena diktanto organizatorių Dalia Jankaitytė.

Kasmet rašančių diktantą skaičius didėja. Jei pernai Nacionalinį diktantą rašė apie 3,000 dalyvių, tai šįmet savivaldybėms jau išdalyta apie 5,000 specialiai diktantui paruoštų vokų ir lapų.

D. Jankaitytė pasakojo, kad šįmet ypač jaučiamas užsienio lietuvių aktyvumas. Užsienyje diktantas bus

rašomas trečia kartą. Šiais metais visi užsienio lietuviai pasiryžę diktantą rašyti Lietuvos laiku. Čikagoje tuomet bus trečia valanda po vidurnakčio.

Diktanto teksto autoriaus D. Jankaitytė neišduoda, tačiau užsimeina, kad tai bus maža staigmena. Priešingai nei ankstesniais metais, diktantą skaitys ne diktoriaus Juozas Šalkauskas, bet Lietuvos radijo laidos „Tetos Betos viktorina“ vedėja Bernadeta Lukošiuotė, daugeliui geriau žinoma Tetos Betos vardu. Diktantas bus skaitomas per Lietuvos radiją ir antrąjį Lietuvos televizijos kanalą.

Jei pernai diktanto rašytojai rinko gražiausią lietuvišką žodį, tai šįmet visi dalyviai galės rinkti smagiausią lietuvišką ištiktuką. Šįmet rašyti Nacionalinį diktantą galės ir moksleiviai. Kaip ir anksčiau, konkurse negalės dalyvauti lituanistai.

Lietuva naujoves taiko per lėtai

Briuselis/Vilnius, sausio 22 d. (ELTA) – Pagal naujovių taikymą Europos Sąjungoje (ES) Lietuva yra besivejančių grupėje, tačiau, priešingai nei kitų grupės šalių, jos pažanga gerokai lėtesnė nei ES vidurkis. Veržliausia naujovių ES kūrėja – Švedija.

Pagal paskelbtą Europos naujovių kūrimo ir diegimo suvestinę (EIS) santykinės stipriosios Lietuvos pusės pagal vidutinį šalies rezultatą yra žmogiškųjų išteklių, finansų ir rėmimo, verslumo, o santykinės silpnosios pusės yra įmonių investicijų, papildomų rezultatų ir naujovių kūrimas.

Per 5 tyrimo metus kurti ir diegti naujoves labiausiai skatino finansų ir rėmimo, papildomų rezultatų ir žmogiškųjų išteklių galimybės, ypač socialinių inžinerijos ir humanitarinių mokslus baigusiu universitetų absolventų skaičius (10,8 proc. augimas), privatūs kreditai (27,9 proc.) ir Bendrijos prekių ženklų registravimas (19,4 proc.). Verslumo ir sąsajų rezultatai pablogėjo, ypač dėl sumažėjusio mažų ir vidutinių įmonių (MVĮ) bendradarbiavimo su ki-

tomis įmonėmis ir dėl mažėjančio MVĮ, diegiančių produktų ar procesų naujoves.

Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje teigimu, pagal pasiektą pažangą Lietuva pakliuvo į besivejančių šalių grupę kartu su Malta, Vengrija, Slovakija, Lenkija, Kroatija, Rumunija, Latvija, Bulgarija ir Turkija. Šių šalių rezultatai gerokai atsilieka nuo ES vidurkio, tačiau jos, išskyrus Lietuvą ir Kroatiją, artinasi prie ES vidurkio.

Europos naujovių kūrimo ir diegimo suvestinėje nurodoma, kad ES gerokai sumažino atotrūkį nuo JAV ir Japonijos. Ypatingą pažangą daro kelios naujosios ES valstybės narės – Kipras, Rumunija, Bulgarija. Nuo pasaulinių varžovių ES gerokai atsilieka verslo investicijomis į naujoves, o pažanga padaryta gerinant švietimą ir naujovių kreditavimo galimybes.

Nuo 2001 m. kasmet rengiamoje EIS suvestinėje skelbiami visų ES šalių naujovių kūrimo ir diegimo rezultatai. Šių metų tyrimas remiasi iki finansinės krizės sukauptais duomenimis.

Svarstytas Lietuvos atstovybės atkūrimo klausimas

Ministras Vygaudas Ušackas (k.) ir Italijos užsienio reikalų viceministras Alfredo Mantica.

ELTOS nuotr.

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) – Lietuvos atstovybės atkūrimo Romoje klausimas – istorinio teisingumo reikalas, tvirtina užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

V. Ušackas su Italijos užsienio reikalų viceministru senatoriumi Alf-

redo Mantica, atsakingu už dvišalius santykius su Europos Sąjungos (ES) valstybėmis, aptarė dvišalius Lietuvos ir Italijos santykius, svarbius užsienio ir saugumo politikos klausimus.

Ministras V. Ušackas teigė, kad Italija – svarbi ES ir NATO sąjungininkė. Pasak jo, Lietuva sieks spartinti politinį dialogą, didinti investicijas bei skatinti prekybą tarp valstybių.

V. Ušackas taip pat pabrėžė, jog Lietuva dės visas pastangas, kad būtų išspręstas Lietuvos atstovybės pastato ir žemių Romoje atkūrimo klausimas. Ambasados Romoje pastatas, vadinamas „Villa Lituania“, nuo 1937 m. priklausė Lietuvai. Sovietų Sąjungai okupavus šalį pastatą „Villa Lituania“ įsikūrė ir iki šiol šeiminkauja rusų diplomatai. Lietuvai priklausiusi ambasados dalis vertinama daugiau nei 30 mln. litų.

Mitingas Kaune baigėsi ramiai

Kaunas, sausio 22 d. (BNS) – Į neparlamentinės Laisvės sąjungos vadovo buvusio parlamentaro Vytauto Štusausko ketvirtadienį organizuotą mitingą prie Kauno savivaldybės, policijos duomenimis, susirinko apie 400 dalyvių. Mitingas vyko taikiai, neužfiksuota jokių išpuolių.

Nuogastaujant dėl galimų neramumų, policija buvo sutelkusi nemažą pareigūnų pajėgas. Mitingo teritoriją saugojo viešosios policijos pareigūnai tikrino asmenis, kurie nešė pilnas kuprines ar didelius krepšius. Sulaikytas ir į policijos komisariatą pristatytas moksleivis, kurio kuprinėje rasi savadarbiai dūminimo paketai. Sprendžiamas klausimas dėl

šio jaunuolio patraukimo administracinėn atsakomybėn.

Per protesto akciją priimtos dvi rezoliucijos – viena, skirta prezidentui, Seimui ir Vyriausybei, antroji – Kauno miesto valdžiai. Mitinguotojai prašė paleisti suimtuosius per riaušes Vilniuje, didinti minimalų gyvenimo lygį, išvesti Lietuvos kariuomenę iš Afganistano ir Irako, kt.

Į mitingo dalyvius kreipėsi Kauno meras konservatorius Andrius Kupčinskas, aiškinęs savivaldybės tarybos sprendimus, tarp jų pabrėždamas sprendimą sumažinti 25 proc. socialinio būsto mokestį, finansinę padėtį. A. Kupčinskas taip pat atsakė į kai kuriuos V. Štusausko klausimus.

Pasaulio naujienos

JAV prezidentas įgyvendina savo pažadus

Washington, DC, sausio 22 d. (AFP/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama ketina pasirašyti keletą įsakų, nurodančių uždaryti „karo su teroru“ kalėjimą Guantanamo įlankos karinėje bazėje, nebenaudoti žiaurių tardymo metodų ir uždaryti slaptus kalėjimus, atsisakant ankstesnio šalies vadovo politinio kurso.

Pranešimas, kad B. Obama ketina ne vėliau kaip po metų uždaryti Guantanamo kalėjimą ir siūlys žvalgybos politikos permainas, nuskambėjo po pirmosios įvykių kupinos naujojo prezidento darbo dienos. B. Obama taip pat pasinėrė į Artimųjų Rytų diplomaciją ir nurodė ruošti pajėgų išvedimui iš Irako.

Esminės politikos permainas žadėjęs ir šiuos pažadus pasiryžęs ištesėti naujasis prezidentas taip pat sukviė aukščiausius JAV ekonomikos vadovus, kurie turi pateikti ataskaitas apie aštrią šalies ūkio krizę, kurią jis paveldėjo iš George W. Bush.

Pradėjo dirbti B. Obama pasirinkta naujoji diplomacijos vadovė: Hillary Clinton trečiadienį buvo patvirtinta valstybės sekretore 94 senatoriams balsavus už jos kandidatūrą, o dviem pasisakius prieš. Pirmuoju H. Clinton darbotvarkės klausimu taps Artimųjų Rytų problema.

Prezidentas taip pat ketina pasirašyti įsakus, kuriuose nurodoma pradėti kardomąją įstaigą Kuboje esančioje Guantanamo įlankos karinėje bazėje, sakė vienas Baltųjų rūmų pareigūnas. 2006 m. išleistoje atnaujintoje JAV armijos instrukcijoje griežtai draudžiama naudoti prieštarigai vertinamus tardymo metodus, tokius kaip mušimas, siundymas šunimis siekiant įbauginti, skausmo sukėlimas elektros srove ir tariamas skandinimas, kuriuos kritikai prilygina kankinimams. Dienraštis „The New York Times“ rašo, jog šie „sakymai gali nutraukti Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) programą, pagal kurią įtariami teroristai buvo slapta kalinami mėnesius ar net metus“.

Savo pirmosios darbo dienos

JAV prezidentas Barack Obama.

pradžią B. Obama išgyveno keletą jaudinančių akimirkų skaitydamas asmeninį laišką, kurį jam paliko G. W. Bush, perdavęs šalies vairą naujam prezidentui.

Vėliau naujasis vadovas pirmą kartą išmėgino jėgas Artimųjų Rytų politikoje ir telefonu kalbėjosi su palestiniečių vadovu Mahmud Abbas, Egipto prezidentu Hosni Mubarak, Izraelio premjeru Ehud Olmert ir Jordanijos karaliumi Abdullah II.

Prezidento įsakais taip pat buvo sugriežtintos lobistų ir vyriausybės narių darbo taisyklės. B. Obama paskelbė, jog išaldomos algos aukštesiems Baltųjų rūmų pareigūnams – taip siekiama taupyti, kai šalį ištiko gili ekonominė krizė. Jis taip pat įvedė griežtas taisykles lobistams bei uždraudė savo pareigūnams imti dovanas iš lobistų.

Protestų banga atsirito iki Islandijos

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) – Islandijos policija panaudojo dujas prieš demonstrantus, kai prie parlamento rūmų ketvirtadienio rytą surengtoje protesto prieš vyriausybę akcijoje prasiveržė smurtas.

Protestai prieš vyriausybės ir centrinio banko politiką Reikjavike

Protestai Islandijoje. SCANPIX nuotr.

tapo kasdienybe nuo spalio, kai šalies valiutos kursas nustumuko, o finansų sistema žlugo dėl milijardus dolerių siekiančių Islandijos bankų skolų užsienio valstybės. „Žmonės buvo susirinkę prie parlamento. Buvo kilusios riaušės, policija turėjo panaudoti ašarines dujas, – sakė policijos atstovas spaudai. – Niekas nebuvo suimtas. Keli buvo sužeisti, tačiau nesunkiai. Kai jie turėjo panaudoti dujas, ten buvo apie 200 protestuotojų.“ Du policininkai buvo sužeisti sviestų akmenų ir nuvežti į ligoninę.

Jau antroje prie parlamento pastato surengtoje protesto akcijoje buvo liejamas pyktis prieš premjero Geir Haarde koalicinę vyriausybės veiksmus, mėginant išspręsti finansų krizę. Demonstrantai ragino atsistatydinti premjerą ir kai kuriuos kitus aukštus pareigūnus. G. Haarde, kurio limuziną demonstrantai trečiadienį apmėtė kiaušiniiais ir skardinėmis, sakė, kad Socialdemokratų partijos vadovaujamos koalicijos partneriai juo vis dar pasitiki.

EUROPA

RYGA

Latvijos vidaus reikalų ministras Marek Seglinis, kaip ir anksčiau, tiesiai neatsako į klausimą dėl savo atsakomybės už riaušes sausio 13 d. Rygos senamiestyje, bet pabrėžia, kad padarė išvadas iš priežasčių, dėl kurių įvykiai tą dieną pakrypo tokia linkme. Sausio 13 d. vakarą sostinės Katedros aikštėje įvyko opozicinės partijos „Kitokia politika“ organizuotas mitingas, kuriame Latvijos prezidentas buvo raginamas paleisti Seimą. Jame dalyvavo maždaug 10 tūkst. žmonių.

ŽENEVA

Kairiosios pakraipos partijos ir antikapitalistinės organizacijos paskelbė „diktatorišką“ draudimą sausio 31 d. Ženevoje surengti demonstraciją prieš Davoso pasaulio ekonomikos forumą ir sakė, jog toks žingsnis gali sukelti smurto proveržius. Viena per miesto centrą planavusi žygiuoti grupuotė sakė, kad akcijos organizatoriai netrukus susitiks tartis, kaip reaguoti į Ženevos kantono vyriausybės, kurią kontroliuoja Socialistų partija, sprendimą.

TALINAS

Estija daugiau nebesių į Iraką savo pėstininkų padalinio. Tai vyriausybei pranešė gynybos ministras Jaak Aavikso. Jis pridūrė, kad Irake toliau dirbs instruktoriai iš Estijos – NATO karinio parengimo misijos specialistai. Viena tokio sprendimo priežasčių yra ta, jog Estijai nepavyko susitarti su Irako vyriausybe dėl šios Baltijos šalies dalinio statuso.

ROMA

Popiežius Benediktas XVI nusprendė atšaukti atskirimą nuo Bažnyčios keturiems vyskupams, kuriuos 1988 m. įšventino prieštarigai vertinamas Prancūzijos arkivyskupas Marcel Lefebvre, pranešė Italijos dienraštis „Il Giornale“. Pontifikas jau pasirašė ekskomuniką panaikinantį dekretą, kuris bus paskelbtas vėliau. Vatikanas nei patvirtino, nei paneigė šio pranešimo.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev apsvarstys energetikos reikalus Uzbekistane, siekiančiame pagerinti santykius su Vakarais, kurie nuogąstauja dėl savo energetinio saugumo po Maskvos ir Kijevo dujų karo. D. Medvedev išvyko į tankiausiai gyvenamą Centrinės Azijos respubliką, kurioje jis neapsilankė per pirmuosius savo prezidentavimo metus.

***

Rusija pasveikino naujus Graikijos pasiūlymus, kaip išspręsti nesutarimus su Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) ir išsaugoti stebėtojų misiją Gruzijoje. Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov susitiko su Graikijos užsienio reikalų ministre Dora Bakojani. Ji išsakė įsitikinimą, kad susitarimas bus pasiektas, tačiau atsakė daugiau pranešti apie šiuos siūlymus.

***

Rusijos liaudies demokratinė sąjunga (RLDS), kuriai vadovauja buvęs Rusijos premjeras Michail Kasjanov, paskelbė pareiškimą dėl advokato Stanislav Markelov ir žurnalistės Anastasija Baburova nužudymo. „Politiniai nužudymai tapo Rusijoje kasdieniai. Tokie kasdieniai, kad niekas iš šalies vadovybės nemato reikalo reaguoti į neregėtai įžūlų nusikaltimą, įvykdytą viduryje dienos Maskvos centre“, – sakoma oficialiame RLDS pareiškimе. Rusija yra viena pavojingiausių vietų žurnalistams visame pasaulyje. Organizacija „Reporteriai be sienų“ teigia, kad nuo 2000 iki 2007 m. šalyje buvo nužudytas 21 žurnalistas.

ARTIMIEJI RYTAI

GAZOS Ruožas

Augant spaudimui, Izraelis pripažino, kad jo pajėgos Gazos ruože galėjo panaudoti tarptautinės teisės draudžiamas baltojo fosforo dujas. Britų „The Guardian“ rašo, kad vienos iš vietų, kurioms labiausiai pakenkė baltojo fosforo panaudojimas, yra Jungtinių Tautų būstinė bei Gazos miesto ligoninė. Iki šiol Izraelis arba neigė naudoję draudžiamą priemonę, arba tvirtino, kad jo panaudoti ginklai „atitinka tarptautinę teisę“.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

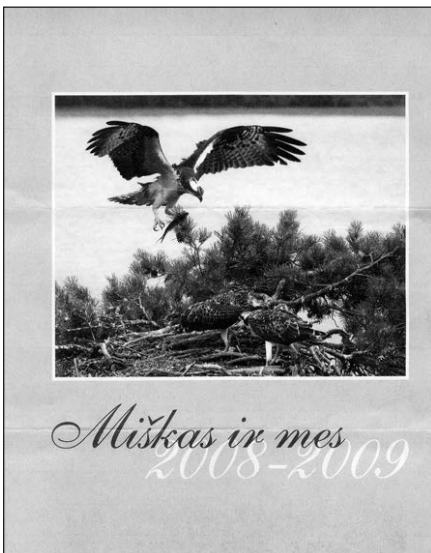
<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Trucking</p>	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

„MIŠKAS IR MES” – 2008–2009 METAI

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Lietuvoje išleista nauja knyga apie Lietuvos miškus, apimanti dviejų metų laikotarpį. Knygos „Miškas ir mes” pradėtos leisti nuo 2004 metų. Jų leidėja ir redaktorė Irena Šalkauskienė, pamilusi Lietuvos miškus, pajutusi miško dvasią, rašė straipsnius apie miškus, rūpinosi jų išlikimu ir grožiu, o visus parašytus straipsnius sudėjo į vieną knygą „Pasiėmė mane miškai”. Taip, kaip redaktorę „pasiėmė miškai”, taip mane „pasiėmė” jos pirmoji 2004 m. išleista „Miškas ir mes” knyga.

Nuo pat pirmosios knygos miško aprašymai, poetų sukurtos eilės, nuostabios fotografų nuotraukos atspindi Lietuvos miškų grožį, kelia žavesį Dievo sukurtai gamtai, gražiems Lietuvos kampeliams. Skaitai tas knygas ir, rodos, jauti tą švelnų miško kvapą, girdi tą miško simfoniją, po kojomis jauti tuos švelnius samanų kilimėlius. Taip ir norėtumsi ant jų išsitiesti ir giliai į plaučius įtraukti tą švelnų, nepakartojamą miško kvapą.

Nedidelė ta mūsų Lietuva ir miškų plotai joje sumažėję, bet kaip rūpestingai tvarkomos kiekvieno regiono urėdijos, kokių darbščių ir miškus mylinčių rankų jos prižiūrimos, tad nenuostabu, kad Europos skelbiamuose konkursuose Lietuvos urėdijos įvertinamos, kaip vienos iš geriausiai prižiūrimų urėdijų visoje Europoje.

***

2008–2009 metų knyga yra didesnė už ankstesnes knygas (260 psl.). Joje daug įdomių straipsnių apie miškus, įvairius paukštėlius, joje skaitytojas supažindinamas su miškų gyvūnija, augmenija. Su knyga keliaujame po įvairias Lietuvos urėdijas, susipažįstame su jų urėdijų darbuotojais, jų darbais ir rūpesčiais dėl miškų ir pačios gamtos niokojimo.

Pirmajame knygos puslapyje yra pačios leidėjos žodis skaitytojams. Ji sako, kad jei ankstesnėse knygose stengėsi daugiau parodyti pačių miškų grožį, augmenijos ir gyvūnijos supamus miškus, šioje knygoje ji nori atkreipti dėmesį į tuos pasiaukojusius žmones, miškus mylinčius ir juos prižiūrinčius girininkus, eigulius, nes, leidėjos teigimu, miškas ne tik gamtos, bet ir žmogaus kūrinys. Leidėja dėkinga visiems, prisidėjusiems prie šios knygos išleidimo, apgailestauja, kad į šią knygą pateko ne visi straipsniai, kad tik progomis teko perbėgti per Lietuvos miškus, pasikalbėti su įvairiais miškininkais. Leidžiant šią knygą daug pasidarbavo šio leidinio pradininkas Rimantas Grikevičius, gamtininkai Zenonas Butkevičius ir Selemonas Paltanavičius. Leidėja ypač dėkinga knygos sudarytojai ir redaktorei Skirmantei Smailienei, kuri surinko nemažą pluoštą miškininkų eilėraščių, o šaunūs gamtą fotografuojantys vyrai: V. Knyva, S. Paltanavičius, Vl. Poliksa, J. Padolskis, A. Panavas ir daugelis kitų, atvėrė mums nuostabų miško pasaulį.

Leidėja šia knyga kviečia skaitytojus apsilankyti gražiai įrengtose poilsiavietėse prie urėdijų, pasisvečiuoti prie ežerų, upių, kur svetingi miškininkai mielai paglobos, o poilsiavietes supantys miškai leis kiekvienam pajusti miško grožį, pajusti jo dvasią. Mūsų miestų oru užnuodytas kūnas gaus fizinės ir dvasinės paramos. Tokiose poilsiavietėse dar daugiau atsigausime paragavę šviežio maisto: šviežiai iškopto bičių medaus, šviežiai suslėgto sūrio, iškeptos duonos ir ragaišių, šiltų kiaušinių ir t. t. Tokio maisto nepakeis nė vienas, net penkių žvaigždučių restoranas.

Kituose „Miškas ir mes” puslapiuose įdėta mano recenzija, išspausdinta „Drauge”, apie pačią leidėją ir redaktorę I. Šalkauskienę bei jos 2007 m. išleistą knygą „Miškas ir mes”. Kartu įdėta nuotrauka su Loreta Daunoravičiene, buvusio Lietuvos Respublikos gen. konsulo žmona.

Gyvenimo prasmė – tarnauti gėriui

Knygos pabaigoje yra mano dar vienas straipsnis apie pačią redaktorę-leidėją. Asmeniškai nesame pažįstamos, pažintis tarp mūsų užsimezgė tik per knygas „Miškas ir mes” nuo 2004 metų. Tada, dar būdama Lemonto Lietuvos Bendruomenės pirmininke, aš per Bendruomenės narius platinau tas knygas, paskui su Šalkauskiene pradėjome bendrauti laiškais. Iš jos laiškų pamačiau nuostabų žmogų, **Nukelta į 9 psl.**

SPORTO RENGINIAI

RYTŲ PAKRANTĖJE

Biliardo turnyras Philadelphia (PA)

Kviečiame į lietuvišką biliardo turnyrą! JAV lietuvių jaunimo sąjungos Philadelphia, PA, skyrius kviečia visus mėgėjus bei profesionalus išbandyti savo sugebėjimus žaidžiant biliardą linksmoje kompanijoje! Turnyras vyks **2009 metų sausio 31 d., šeštadienį**, nuo 11 v.r. biliardo klube „The Spot” (4432 Bristol Road, Suite 6, Trevose, PA 19053). Varžybų nugalėtojų laukia vertingi prizai!

Po turnyro 7 v.v. visus kviečiame į Lietuvių namus (2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134). Jūsų lauks linksma diskoteka, lietuviška muzika, galėsite pasivaikinti tautiniu maistu ir alumi. Įėjimas – 10 dol., o vaikams iki 12 metų bei biliardo turnyro nugalėtojams – nemokamas.

Prašome turnyro dalyvius registruotis iki sausio 25 d. tel.: 484-557-9167 (Tadas) arba 215-820-0742 (Valdas). Registracijos mokestis – 20 dol. vienam žaidėjui. Turnyro varžovai bus išrinkti burtų keliu. Žaidimas vyks iki dviejų pergalių – pralaimėtojas pasitraukia, laimėtojas išeina į kitą etapą. Tikslios žaidimo taisyklės bus surašytos.

Kviečiame į kasmetinį lietuvių golfo turnyrą St. Petersburg (FL)

Kviečiame į 9-ąjį kasmetinį golfo turnyrą rengiamą Floridoje, kuris šiemet rengiamas **kovo 5-9 dienomis** St. Petersburg mieste „Country Club” (St. Petersburg Country Club, 2000 Country Club way south, St. Petersburg, FL 33712).

Dėl papildomos informacijos (dėl viešbučių, pavienių renginių ir t.t.) bei norėdami užsiregistruoti varžyboms skambinkite LR garbės konsului St. Petersburg Algimantui Karnavičiui tel.: 727-895-4811 arba rašykite el. paštu: ltconsulfl@bayprintonline.com. Kviečiame registruotis kuo anksčiau, tada ir registracijos mokestis bus mažesnis.

Taip pat rengsime susipažinimo vakarą–priėmimą. Jau tapo tradicija, kad turnyro pagrindinis tikslas yra ne tik golfo mėgėjams dar kartą išbandyti savo jėgas bei maloniai praleisti laiką, bet ir paremti labdarinę lietuvišką organizaciją – buvusio LR ambasadoriaus JAV ir Meksikai (dabartinio Lietuvos užsienio reikalų ministro) V. Ušacko ir jo žmonos Loretos įkurtą Lietuvos vaikus remiantį „Kaimo fondą”.

Kviečiame į „Ambasados taurės” krepšinio turnyrą North Bethesda (MD)

Lietuvos Respublikos ambasada JAV maloniai kviečia lietuvių komandas registruotis dalyvauti kasmetiniame krepšinio turnyre „Ambasados taurė 2009”. Šiemet varžybos vyks **kovo mėn. 21 d.** Georgetown Preparatory School (10900 Rockville Pike, North Bethesda, MD 20852).

Pasibaigus turnyro aistroms, visi jo dalyviai ir svečiai kviečiami į ambasados rengiamą priėmimą pasidalinti įspūdžiais bei pagerbti turnyro nugalėtojus. Varžybose dalyvaujančios komandos pagal pajėgumą bus suskirstytos į dvi grupes. Komandos privalo turėti vienodas aprangas su numeriais, dalyvio startinis mokestis – 200 JAV dol. Registracija į šį turnyrą priimama iki vasario mėn. 15 d. Mokestis už turnyrą turi būti sumokėtas iki vasario mėn. 28 d. Registruotis varžyboms ar norintys gauti daugiau informacijos gali kreiptis tel.: 202-234-5860 (ext. 115) arba rašyti el. paštu Andrius.Kaseta@ltembassy.org.

VAKARŲ PAKRANTĖJE

Slidinėjimo turnyras California

Pranešame, kad šių metų **kovo 21-28 dienomis** Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga (ŠALFASS) bei Amerikos lietuvių gydytojų asociacija (ALGS) kviečia žiemos išvykon į nuostabų Heavenly Mountain kalnų slidinėjimo kurortą „South Lake Tahoe” (CA).

Organizatoriai siūlo apsistoti „Embassy Suites Hotel” viešbutyje, kuris yra susijungęs su anksčiau paminėtu slidinėjimo kurortu. Norint užsisakyti kambarį šiame viešbutyje, slidinėjimo takų pakilimo bilietus, slidžių nuomai bei slidinėjimo leidimus, susitarti dėl atvežimo į viešbutį iš oro uosto skambinkite Mary Hajdas į „Heavenly Tahoe Vacations” tel. 1-800-432-8365 (ext. 4406), 775-586-4406, arba rašykite jai el. paštu MHajdas@vailresorts.com. Būtinai paminėkite, kad priklausysite lietuvių ŠALFASS slidinėtojų grupei (angl. Lithuanian SALFASS ski group) – tada gausite specialias nuolaidas. Daugiau apie patį Heavenly Mountain kurortą galite pasiskaityti jų tinklalapyje www.skiheavenly.com. Arčiausias nuo šio kalnų kurorto oro uostas yra Reno, NV / Lake Tahoe Airport.

IŠNUOMOJA

Nebrangiai išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

PERKU

Perku fotoaparatus, gamintus Vokietijoje, Šveicarijoje, Švedijoje. Tel.508-697-6602, Romas

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

www.draugas.org

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepliauskas

Nr. 29

Nusikeikęs varo atgal, mauna žemyn, skuodžia kiek tik gali, bet tas prakeiktas urvas niekada toks ilgas nebuvo. Trys šuoliai, ir jis viršuje, o garvežys, šaižiai sužviegęs, timpteli vagonų virtinė, ir šie, tingiai trinksdami sandūrose, nuseka iš paskos. Jau palydovė kryžium kabėjo laikydamasi už rankenų, kai pro petį pamatė skuodžiantį Augustiną. Ji ištiesė ranką ir... Kai durys užsitraukė už nugaros, jis, vis dar neatgaudamas kvapo, išgirsta, kad traukinys važiuoja į Vilnių, sustodamas tik Kaišiadoryse. Sėdi it nuo stogo nukritęs, o už lango žliaugia lietus, ir didžiuliai lašai kyla kyla stiklu, kol susibėga krūvon, paskiau slysteli žemyn ir dingsta.

Šešioliktas skyrius

Baigusi rašyti ataskaitas, Vincenta įmetė jas į stalčių, prabėgom žvilgtelėjo į nedidelį veidrodį, kabančią prie kriauklės, užsimitė ant rankos švarkelį ir – pro duris. Pasukusi į gatvę, ji pamatė savo draugę, kuriai niekaip negalėjo priskambinti.

Ji buvo apsirengusi velvetiniu kostiumėliu, o aptempta balta palaidinė natūraliai paryškino įdegsią jos veido spalvą; palaidus plaukus šiaušė vėjas.

– Ką aš matau! Labas, Aukse, tu jau po darbo?

– Jau. Šiandien tarpklasinių krepšinio varžybos, tai anksčiau palaido. O tu?

– Man iššėginė, bet taip myliu darbą, kad neiškenčiau nenuėjus, – ir abi kvatodamos patraukė namų link.

– Ką numaćiusi veikti, gal pas mane užsukam? Vakar pyragą su vyšniomis kepiau, sūnus sakė, kad liežuvį galima praryti.

– Su vyšniomis? Tai įdomu, duosi ir man receptą, – žibančiomis akimis pažvelgė Auksė į Vincentą.

– Gerai, gerai, galėsi nusirašyti, aš jų ne vieną turiu. Šitas – jau aštuntas. Meilės tortas, – juoką tramdydama kalbėjo Vincenta.

– Kodėl meilės?

– Ar prisimeni, kai vidurinėje su kavalieriais laiškučiais susirašinėdavom. Prirašo, būdavo, šauktukų vos ne visą eilutę. Vienas reišė dėmesio, trys – garbė, – šeši – bučkis, aštuoni – meilė, ir taip iki trylikos ar penkiolikos...

– Nežinau, gal tau ir rašė, bet aš tokio... su daugybe šauktukų, tikrai negavau, – ir žvilgtelėjusi į Vincentą paklausė: „Varną“ atsimeni?

– Matematikos mokytoja?

Auksė linktelėjo galvą.

– Iškęs, būdavo, pieštuką lyg durklą, bakst į žurnalą, taip ir nutirdavom visi.

– Sėsk, varna, du! – Auksė kryptelėjo galvą, žvilgtelėjo žvairom, pamėgdžiodama mokytoją.

– Įdomu, kuris kėdė įpjovė, tikriausiai Rakevičius, jis toks pasiutęs buvo.

– Turbūt.

– Na, ir raičiojosi, kol atsikėlė, bet daugiau varnomis nebevadino.

Besišnekučiuodamos draugės nė nepajuto, kaip pasiekė Vincentos namus. Auksė buvo linkusi perdėtai nustebti, bet balsas jos žemas, ir

aukštos gaidos neerzino klausos.

– Oi, kaip tu gražiai susitarkei, kada ir spėji? Koks nuostabus sodelis! O! Kokios puikios gėlės! Kaip jos vadinasi?

– Karališkosios lelijos.

– O! Koks įdomus pavadinimas. Ir aš noriu tokių.

– Gerai. Galėsiu duoti.

– O jos iš sėklų?

– Iš bulvių.

– Kaip tai iš bulvių, – nusistebėjo Auksė. – Ką, bulvę pasodinai – išdygo lelija?

Vincenta pažvelgė į Aukšę, ir abi šyptelėjo.

– Na, iš svogūnų, kad nori.

– Dar geriau... iš svogūnų karališkosios lelijos, tai bent! – abi prapliupo juokais.

– Visai kaip anekdote. Vaikas klausia tėvo, kas sodo gale pasodinta. „Mėlynosios slyvos“. – „O kodėl jos baltos?“ – klausia nustebęs vaikas. „Todėl, kad žalios, ir nesuk man galvos“.

– O, Aukse, labas, gerai, kad pamačiau...

Tik dabar draugės pastebėjo kitoje gatvės pusėje sustojusį gelsvos spalvos *Moskvičių*.

– Gal galiu truputi sutrukdinti, – į Aukšę pro mašinos langą kreipėsi pagyvenęs vyriškis.

– Tu pakalbėk, aš einu kavą paruošiu.

Auksė ir Vincenta mokėsi Žemaitės vidurinėje mokykloje. Nebuvo Auksė priminė, bet ir dvejetų neturėjo. Jos eidavo į kiną ar kvailiodamos skuosdavo iš kokios nors, dažniausiai istorijos, pamokos. Ne todėl, kad neįdomu, bet nepatiko sušiauštas istorikės kuodas, o kreipinys *mokymiai* sukeldavo juoko šurmulių. Rusų kalbos mokytoja lakštingalą vadino *lakštingėle*, tai Auksė, vaikų kurs-toma po dešimt kartų klausdavo: „Tamsta mokytoja, kaip bus lietuviškai *solovej*?“ Baigusi mokyklą Auksė greit ištekdėjo, o paskiau išvažio pas vyrą, išsiskyrė, nutolo, net nežinojo, kur kuri yra. Susitikusios oro uoste po „ak! ak!“ ir „eik tu! eik tu!“ draugės vėl „susipažino“, tik dabar Auksė lietuvių kalbos mokytoja ponija Baronienė, o ne Žvėrytė, kaip mokykloje. Koks tada kilo pagyvėjimas, kai Salomėjos Nėries gimimo metinių proga vienuoliktokė Auksė suorganizavo vaidinimą „Dvidešimti su“. Patys mokiniai ruošė dekoracijas. Scenos kampe lempučių apšviestas matėsi Eifelio bokšto kraštai, o po dažytu popieriumi apjuostu gatvės žibintu, pasidėjusi ant mažo stalelio puokštė gėlių, prekiaavo Auksė. Mokiniai, aplietais vandeniū apsi-austais, praeidavo pro šalį, o auklėtoja, stovėdama užkulisyje, retkarčiais timptelėdavo virvutę, pririštą prie kabančio palubėje laistytuvo ašelės, apliedama Aukšę. Tačiau ši nejautė lašų varvančių nuo jos plaukų, o taip įsijautusi deklamavo poetės eiles, ir siūlė pirkti gėlių, kad mokytojas, kuriam ji liepė „neuzsikimšti ausų“, vos rožės nenupirko. Salėje mergaitės iš susijaudinimo verkė, o vaidinimui pasibaigus kilo tikros ovacijos. Nuo tos dienos Aukšę ėmė vadinti poete Žvėryte.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. ENGEL, MD
ANDREW J. YU, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikė ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Lake Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

„MIŠKAS IR MES“

Atkelta iš 8 psl. patraukė mane jos atvirumas, nuoširdumas, trykštanti energija.

I. Šalkauskienė – žurnalistė, nebuvo vien tik vadovų nurodymų vykdytoja, perėjusi dirbti į „Valstiečių laikraštį“ jame įsteigė priedą „Giria žalioji“, skirtą miškininkams ir plačiau visuomenei, kurio leidybai penketą metų sėkmingai vadovavo. Jos pastangų dėka buvo sukurtas pirmasis Lietuvoje dviejų dalių filmas apie miškininkų darbus „Lietuvos miškus“, kuriam ji su Milda Skėryte parašė scenarijų.

Šalkauskienė anksti pasiliko našlė, viena pati užaugino ir į mokslus išleido dukrą Ingą – aktorę ir sūnų Tomą – verslininką. Irena išleido ir man atsiuntė knygą apie savo draugę ir bendramintę, Palangos vaikų našlaičių paramos ir labdaros fondo „Klotilda“ įkūrėją ir pirmininkę, šviesios atminties Angelę Zele-nauskienę. Knyga „Nušluostyk ašaras“ buvo išleista pirmosioms Angelės mirties metinėms. Ją parengė kartu su Angelės dukra Klotilda ir darbščiaja visų „Žaliųjų girių“ leidinių redaktore Skirmante Smailiene. „Nušluostyk ašaras“ mane labai sujaudino, daug kam daviau ją paskaityti, joje parodytas Angelės gyvenimas, jos nuolatinis rūpinimasis ir pergyvenimai dėl kitų žmonių, kaip jos darbus lengvino ir visur jai padėjo vyras Antanas. Jie bendrai rūpinosi našlaičiais, globojo juos kartu įkurtoje Palangos poilsivietėje „Klotilda“. Ankstyva Angelės mirtis nutraukė jos labdaros darbus, bet jie nesustojo, o buvo rūpestingai atliekami jos vyro. Jam padėjo jų artima šeimos draugė Irena, kuri ir anksčiau su jais daugelį metų vykdė. Per šiuos bendrus rūpesčius Antanas su Irena suartėjo, o būdami našliais, vieno likimo, abiejų vaikams pritariant, nusprendė susieti savo gyvenimus. Taip, praėjus trejiems metams po žmonos mirties, Irena su Antanu Žalankausku susituokė ir eina bendru keliu, vienas kitam padėdami.

Irena daug laiko aukoja globodama svetimus vaikus (nors kartu su vyru turi jau dešimt savų anūkių),

jos įkurta jaunųjų miško bičiulių organizacija pratina pamilti gamtą, pajusti atsakomybę už tą žaliąją žemės rūbą. Tiems jaunesiems miško bičiuliams ruošia Palangoje stovyklas, jose stovyklaujantiems vaikams skiepija doros ir atjautos jausmus. Bestovyklaudami reabilitacijos namuose slaugo ligonius, puošia ligoninės aplinką.

Visus tuos darbus Irena atlieka puoselėdama vieną tikslą – būdama Baltąja savo laikmečio metraštininke ji paliks vaikams ir vaikaičiams, ir visiems, kurie bibliotekų fonduose ieškos knygų apie atkurto nepriklausomos Lietuvos valstybės pirmuosius dešimtmečius, teigiamą gyvenimo atspindį. „Šiandien skaitant laikraščius, žiūrint TV laidas, susidaro išspūdis, kad esame tik aferistų, grobuonių, nusikaltėlių ir išsiskyrusių tauta. Tos laikraščių tiražus keliančios temos baigia išguiti iš žiniasklaidos dorą, darbštų, sąžiningą žmogų, kokių dauguma mūsų kaimuose ir miestuose gyvena.

Tokių taurių minčių ir idėjų vedina Irena su didesne energija bando užpildyti tą tuštumą. Beveik du dešimtmečius ji argumentuotai įrodinėja Lietuvos visuomenei, kad valstybinių miškų šeimininkai – tokie pat gyvi žmonės. Šviesti visuomene, aiškinti ūkininkavimo miškuose ypatumus Irena nuolat skatina ir tebeskatina kolegas žurnalistus. Džiaugiasi, kad šiame darbe turi tokią pat kovingą talkininkę – talentingą žurnalistę Aldoną Kvedarienę, su kuria nuo jaunystės kartu dirba žurnalistinį darbą.

Miškas – gerose rankose

Nuostabus tas žemės lopinėlis – Lietuva! Vieniems iš mūsų tai gimtinė, kitiems – tėvų kraštas arba šaknys, siejančios mus su Lietuva. Vienaip ar kitaip nelabai daug mes, net ir gyvendami Lietuvoje, pažinome Lietuvos gamtą, augmeniją, nebuvome iš arti pajutę tikrojo jos grožio. Skaitant Šalkauskienės išleistas „Miškas ir mes“ **Nukelta į 11 psl.**

Sausio 18 d. Cicero lietuvių susibūrimo lankytojai domėjosi dienraščiu „Draugas“.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Žinios iš Cicero lietuvių padangės

EDVARDAS ŠULAITIS

Pasitarimas
dėl Gavėnios pamaldų

Tautiečiai diskutavo apie
Lietuvoje vykusias riaušes

2009 m. trečiąjį sekmadienį po lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje, kurias atnašavo kun. Kęstutis Trimakas, būrys tautiečių, susirinkusių į „kavutės“ kambarį, aptarė pačią įdomiausią pasitarimų dienų temą tėvynėje – ten įvykusias riaušes prieš Seimo rūmų Vilniuje ir mitingus kituose miestuose.

Popietės vedėja dr. Jolita Kisielūtė-Narutienė pakvietė susirinkusiuosius pasisakyti šia tema. Apie tai jau buvo galima skaityti šeštadienio (sausio 17 d.) „Draugo“ dienraščio pirmo puslapio rašinyje „Mitingas Vilniuje peraugo į riaušes“. Reikia pasakyti, kad Cicero lietuviai – „Draugo“ prenumeratoriai dažniausiai laikraštį gauna tik po 2–3 dienų. Todėl tą patį savaitgalį jį čia pasistengia atvežti „Draugo“ spaustuvės vedėjas Jonas Kuprys, kuris padalina laikraštį kavutės lankytojams.

Apie riaušes Vilniuje pranešimą padarė Virginija Mauručienė, kuri šalia bendrų įvykių apžvalgos perskaitė „Delfi.lt“ svetainėje publikuotą Sigito Babiliaus rašinį „Buduliu sukilimas“. Jame sakoma, kad Lietuvoje vis labiau įsigali jaunų žmonių grupė, kuri vadinama buduliais, skustagalvais arba tiesiog pacukais. Jie visi vienodi – vienoda apranga, vienodai skustos galvos, vienoda agresija, vienodi argumentai. Jie visada drąsūs, visada pikti ir visada girti. Po vieną buduliai nevaikšto. To straipsnio autorius visą bėdą norėjo suversti tiems buduliams, nepaisant to, kad jų mitinge nebuvo pastebėta daug. Rašinio autoriaus mintys sukėlė diskusijų bangą. Savo nuomonę šia tema išsakė Aldona Zailskaitė, Mindaugas Baukus, Vilma Meilutytė, Marija Remienė, Aldona Bikulčienė ir eilė kitų, norėjusių įkišti savo trigrašį vertinant šiuos įvykius, nors nė vienas kalbėjusių asmeniškai tų demonstracijų savo akimis nematė. Kadangi tai vyko pirmą kartą, žmonėms norėjo pareikšti savo nuomonę. Lietuvos teisėsaugos įstaigos savo išvadas dėl įvykusių riaušių žada paskelbti vėliau.

Tautiečių susijėme pranešta, jog dar serga „kavinės“ vedėja Mėta Gabalienė, o visai neseniai apsirgo ir jos padėjėja Jonė Bobinienė. Tačiau dar sveiki ir gyvi yra kavinės talkininkai Algis bei Danutė Kirkos, kurie gelbsti iš susidariusios padėties. Palinkėta sergančiosioms greitai pasveikti.

Kaip skelbia Šv. Antano parapijos biuletenio lietuviškasis puslapis, sekmadienį, vasario 1 d., Cicero lietuvių dvasios vadovas kun. dr. Kęstutis Trimakas po lietuviškų pamaldų nevažiuos į Marquette Park lietuvių bažnyčią ir liks kartu su kavutės lankytojais. Čia bus galima pasitarti dėl Gavėnios pamaldų (Kryžiaus kelio), Gavėnios susikaupimo ir Velykų ryto šv. Mišių.

Šiomet Gavėnia prasideda vasario 23 d., Velykos – balandžio 12 d.

Amžinybėn iškeliavo
Jonas Šiaučiūnas

Senieji Cicero lietuviai vienas po kito apleidžia gyvųjų gretas. 2009 m. pirmąją dieną su šiuo pasauliu atsisveikino senas Cicero lietuvių telkinio gyventojas, kelių organizacijų narys Jonas Šiaučiūnas, vasario 4 d. turėjęs švesti savo 98-ąjį gimtadienį. Velionis buvo gimęs 1911 m. Troškūnų valsčiuje, Panevėžio apskrityje, Lietuvoje.

J. Šiaučiūnas buvo pašarvotas sausio 4 d. „Suburban Funeral Home“ Cicero. Atsisveikinimas vyko kitą dieną po pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje, kurią velionis ilgus metus lankė. Po šv. Mišių jo palaikai palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Savo vyro gedi žmona Stasė, dukros, sūnus dr. Šarūnas Šiaučiūnas, kuris dabar turi dantų taisyso kabinetą šiltojoje Floridoje. Jis buvo atvažiavęs į tėvo laidotuves.

Mirus J. Šiaučiūnui Cicero lietuvių telkinys sumažėjo dar vienu nuosirdžiu lietuviu, kuris visą gyvenimą rūpinosi ne tik savo šeima, bet ir lietuvių bei Lietuvos reikalais. Tegul jam būna lengva šio krašto žemelė. Užuojauta visai Šiaučiūnų šeimai.

Vasario 16-osios minėjimas
Maria gimnazijoje

Kaip ir kiekvienais metais, pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas yra rengiamas vasario 15 d. 1 val. p. p. Maria aukštesniosios mokyklos salėje, Marquette Park.

Kaip skelbiama, šis minėjimas yra vienas seniausių bendrų lietuvių organizacijų ruošiamų renginių Čikagoje ir jos apylinkėse. Šventę koordinuoja ir visus kviečia Čikagos ALT skyriaus valdyba, kuri ragina ir Cicero lietuvius jame dalyvauti. Kaip žinoma, ilgametis ALT'o pirmininkas yra Cicero užaugęs lietuvis Saulius Kuprys.

Paskaita Čikagos lituanistinėje mokykloje

Šiuolaikinės didaktikos pagrindai: vadovėlis/Liuda Šiaučiukėnienė, Ona Visockienė, Palmira Talijūnienė; Kauno technologijos universitetas. Kaunas, „Technologija“, 2006. 240, [2] p.: iliustr.

LAIMA APANAVIČIENĖ

Taip jau yra – nori būti geras mokytojas – mokykis visą gyvenimą, kelk savo kvalifikaciją, tobulinkis, nes atsilikęs, neapsiskaitęs, blogai pamokoms pasiruošęs mokytojas mokiniams neįdomus. Bepigu Lietuvoje – įvairiausi kursai tik kviečia mokytojus. Gyvenant JAV, kurioje veikia per 30 lituanistinių mokyklų, viskas kiek kitaip. Daugeliui mokyklose dirbančių mokytojų – lituanistinė mokykla tai papildomas darbas, tačiau ir čia gyvenantys mokytojai stengiasi neatsilikti nuo gyvenimo realybės, mokosi žengti koją kojon su švietimo naujovėmis, domisi, kas vyksta Lietuvos švietimo sistemoje. Sveikintinas JAV LB Švietimo tarybos noras šviesti lituanistinių mokyklų mokytojus. Tarybos organizuojami mokytojų tobulinimosi kursai Dainavoje ir Neringoje, konferencijos Čikagoje ir Rytiniame pakraštyje visada susilaukia mokytojų dėmesio. Mokytojai mielai į juos atvažiuoja, klausosi paskaitininkų ir, žinoma, dalijasi savo bėdomis.

Čikagos lituanistinėje mokykloje taip pat rūpinamasi, kad mokytojai kuo daugiau žinotų. Mokyklos direktorės Jūratės Dovilienės pasiūlymu kartą per mėnesį mokytojos dalijasi savo darbo patirtimi. Sausio 17 d. mokytojos Genės Razumienės pasiūlymu mokykloje lankėsi socialinių mokslų dr. Ona Visockienė, Kauno miesto savivaldybės Švietimo ir ugdymo skyriaus vedėjo pavaduotoja ugdymui. Jos mokslinių interesų kryptys – didaktika, kritinio mąstymo ugdymo problemos. Kartu su bendraautorėmis (Liuda Šiaučiukėnienė ir Palmira Talijūnienė) O. Visockienė 2006 m. parašė vadovėlį „Šiuolaikinės didaktikos pagrindai“. Remdamasi šio vadovėlio medžiaga prelegentė skaitė Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojams paskaitą „Šiuolaikiniai mokymo(si) metodai“. Šiuolaikinei didaktikai rūpi tie patys klausimai, kurie rūpėjo visais jos vystymosi laikais. Tai – „ko mokyti? ir „kaip mokyti?“ Šiais laikais problema „kaip mokyti?“ įgauna naują atspalvį. Pasaulis keičiasi – turi keistis ir mokytojas. Į mokymosi procesą reikia įtraukti mokinius. Mokytojas nėra pagrindinis vykdytojas, o mokinys tik mokymo

objektas. Demokratinėje sistemoje mokinys pats ieško informacijos šaltinių, mokytojas yra jo padėjėjas ir bendrų problemų sprendimo dalyvis. Paskaitininkė atskleidė ugdymo kaitos priežastis: žinių tobulėjimą ir informacijos gausą, spartų mokslo ir technologijų vystymąsi, žmogaus ir aplinkos sąveiką, kaitos įtaką socialiniam ir asmeniniam gyvenimui bei demokratinės visuomenės kūrimąsi.

Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė dovanoja Onai Visockienei mokyklos metraščių.

Tad kokie tie nauji uždaviniai ir keliai atsivėrė mokytojui? Kaip mokyti šiuolaikinį, visuotinės informacijos apgaubtą jauną žmogų ir kaip tam jaunam žmogui nepasiklysti informaciniame sraute? Siūlydama pagalbą mokytojui paskaitininkė pateikė šiuolaikinio mokymo(si) struktūrą, išryškino mokymo metodų klasifikaciją. Neatmesdama klasikinių mokymo metodų, ji nušvietė ir šiuolaikinius mokymo ir mokymosi metodus. Taikant juos ugdymo proceso veikla orientuota į mokinį.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai susidomėję klausėsi O. Visockienės, o po paskaitos uždavė jai nemažai klausimų. Kur dirbtų mokytojas – ar Lietuvoje, ar toli nuo jos, svarbu, kaip jis organizuoja veiklą pamokoje, svarbu, kad mokinys jį išgirstų, suprastų, mąstyti, diskutuoti ir bendradarbiautų. Jei jungsis abi – mokytojo ir mokinio – grandys, pasieksime ir gerų mokymo ir mokymosi rezultatus.

Po paskaitos mokyklos direktorė J. Dovilienė padovanojo O. Visockienei mokyklos metraščių, o paskaitoje dalyvavusi Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė padėkojo už įdomią paskaitą.

Knygą galima užsisakyti internetu: www.knygininkas.lt

Paskaita Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojams sukėlė daug diskusijų. Laimos Apanavičienės nuotr.

Netekus brangios sesers

**A † A
KAZĖS**

reiškiame giliausią užuojautą sėsei JUZEI SAKEVIČIENEI.

*Buvusios skautiškos jaunystės draugės
Žibutė Dobaitė-Klimienė
Tida Rūkaitė-Parakininkienė
Dalia Klimaitė-Dundzilienė
Daiva Blinstrubaitė-Panarienė
Genė Rimkutė-Rimkienė
Marija Lauciūtė-Raudienė
Irma Trapikaitė-Deveikienė
Grażina Pernaravičiūtė-Cibienė
Vita Pavilčiūtė-Laumė
Dalia Žičkutė-Žilinskienė
Dalia Beinoraitė-Stankaitienė*

„MIŠKAS IR MES“

Atkelta iš 9 psl. knygas prieš akis atsiveria visai kitas Lietuvos vaizdas, pamatai, su kokia meile ir pasiaukojimu miškininkai, eigučiai ir miško darbuotojai tausoja tuos miškus. Miškas pavergia ir pririša prie savęs. Tas miškininkų pareigas perima kitos kartos. Net Sibiro tremtyje atsidūrę jie jautė miško trauką, miškas juos guodė, ramino, tad ir daugelis jų atšiauriose Sibiro taigos miškuose dirbo eigučiais, girininkais. Knygoje rasime įdomių aprašymų, įvairiausių istorijų, reportažų apie tokius žmones. Skaitytojas pajus pagarbą tiems žmonėms, įvertins jų sunkius nueitus kelius.

Tokių pasiaukojusių miškininkų dėka Lietuvos miškai gražiai veši, rūpestingai prižiūrimi gerų šeiminkų. Prie urėdijų yra užveisiami medelynai, jų atžalos perkeliama ten, kur vėtros nusiaubė medžius ar šiaip yra nupjaunami pažeisti įvairių ligų, ar neatsakingų žmonių padegami.

Miškas literatūroje, mene

Miškas ne tik teikia dvasinės ramybės, bet poetui, dailininkui, fotografui jis kelia įkvėpimą, tad knygoje rasime daug poetų: Albino Degučio, Ant. Ridiko, R. Sadausko, Janinos Marcinkevičienės, E. Strazdienės, V. Mačernio ir kitų eiles.

Vartant šią knygą, kiekvieno akį pagaus meniškios fotografijos, nuostabių fotografų užfiksuotos akimirkos.

Valstybės girias prižiūrintys miškininkai ne tik jas prižiūri, bet ir sugeba tą nuostabią miško dvasią, visą jų grožį perkelti į jų sukurtus meno kūrinius. Vieni jų tai įamžina drobėje, kiti medžio drožiniuose, tretieji – nuotraukose ir t. t. O kiek daug tokių miško darbuotojų darbų buvo šiemet pristatyta per Generalinės miškų urėdijos konkursą!

Tokį konkursą prieš keletą metų sumanė rengti generalinis miškų urėdas Benjaminas Sakalauskas. Iš pradžių tai buvo tik fotografijos konkursas ir vadinosi „Kur giria žaliuoja, ten mano namai“. Šiais metais šis konkursas pasipildė kitais meninės kūrybos žanrais. Kelios dešimtys miškininkų iš beveik visų miškų urėdijų šiam tradiciniam ir gerokai platesniam konkursui „Paslaptinas

miško grožis“ pateikė daugiau kaip 250 fotografijos, tapybos, medžio drožybos, literatūros ir kitokių darbų.

2008 m. gegužės 30 d. Druskininkų miškų urėdijos Miško muziejuje, mokymo ir informacijos centre „Girios aidas“, įvyko baigiamasis šio konkurso etapas – buvo pagerbti jo dalyviai. Šią šventę kūrybingiems kolegoms miškininkams ir jų kūrybos gerbėjams surengė Generalinė miškų urėdija kartu su Druskininkų miškų urėdija. Iš kai kurių urėdijų šiame konkurse dalyvavo net po keletą darbuotojų. Suvažiavo iš Rokiškio, Trakų, Joniškio, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Panevėžio, Raseinių, Tauragės, Vilniaus, Jurbarko, Kauno, Kupiškio, Švenčionių, Veisiejų urėdijų po 3–4 darbuotojus.

Tautodailininkai Balys Dabrukas iš Druskininkų bei Jonas Rožanskas iš Alytaus ir Julius Urbanavičius iš Kėdainių išdrožė iš medžio kitų įžymių praeities miškininkų profesorų – Jono Kuprionio, Antano Rukuižos ir Povilo Matulionio – skulptūras. Jos, kaip ir anksčiau sukurti medžio drožiniai, papuošė „Girių aidą“ aplinką. O Tauragės miškų urėdijos Eičių girininkijoje dirbanti Anastazija Pečkaitienė yra ne tik menininkė, bet ir nepaprastai kantri, nes tik toks žmogus gali išdrožti iš karklo ažūrinę kompoziciją.

Zdislavo Truskausko vadovaujama komisija konkurso laureatais išrinko daugiau kaip dvi dešimtis miškininkų. Daugeliui kitų tautodailininkų, fotomenininkų, poetų buvo įteiktos LR Aplinkos ministro A. Paulausko, generalinio urėdo B. Sakalausko padėkos. Po apdovanojimų buvo atidarytas dekoratyvinių augalų takas, kurį Druskininkų miškų urėdija sumanė įrengti prie pat „Girios aidą“. Abipus šio tako buvo pasodinti reti, gražūs miško augalai, o lentelėse užrašyti jų pavadinimai.

Knygos „Miškas ir mes“ daugiausia keliauja į mokyklas, mokslo įstaigas, jomis aprūpinamos bibliotekos. Tai puiki mokslo priemonė auklėti jaunąją kartą, skiepyti meilę gamtos grožiui, pajusti šiltą miškų globą ir jo neniokoti.

2009 m. sausio 21 d. mirė mūsų mylimas patriarchas ir šeimos pamatas

**A † A
VYTAUS ŠOLIŪNAS**

Gimė 1927 m. balandžio 1 d. Vilaikių kaime, mirė sulaukęs 81 metų. Amerikoje išgyveno 60 metų, praleisdamas didelę gyvenimo dalį Lemont, IL.

Giliame liūdesyje liko: žmona Aldona; dukra Rasa Poskočienė su vyru Remigijumi ir vaikai Lina, Sigita, Marius ir Erikas Berner; sūnus Linas su žmona Terese ir vaikai Marius ir Dainius; dukra Audronė Norušienė su vyru Linu ir vaikai Aušra, Vytautas ir Daina; dukra Vida Severance su vyru Robert; dukra Zita Kušeliauskienė su vyru Antanu ir vaikai Gintas ir Rita; sūnus Saulius su žmona Lidija ir vaikai Kazimieras, Rimvydas ir Lilė; sūnus Kastytis su žmona Krista ir sūnus Vėjas. Kartu liūdi Vytauto brolienė Lyda Šoliūnienė, a. a. Vlado Šoliūno žmona Francine Šoliūnienė, a. a. Jono Šoliūno žmona Milda Tallat-Kelpšienė su vyru Algiu, Nijolė Motiejūnienė, Apolonija Falduto su vyru Antanu ir jų šeimos. Liūdi seserys Regina Butkevičienė, Janina Matulionienė su vyru Raimundu. Lietuvoje liūdi sesutės Onutė Šniukštienė, Bronė Brazickienė ir jų šeimos. Liūdi šeimos draugė Ramutė Linkienė ir kiti artimieji.

A. a. Vytautas buvo veiklus ateitininkas, 25 metus organizavo sendraugių šeimos stovyklas Dainavoje. Buvo veiklus bendruomenės narys, tarnavo Korėjos kare, buvo vienas iš Pasaulio lietuvių centro ir Ateitininkų namų steigėjų.

A. a. Vytautas bus pašarvotas penktadienį, sausio 23 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 24 d. 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur a. a. Vytautas bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus gimines, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel: 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

**A † A
JADVYGA GEDVILAITĖ
STANKOVIČIUS**

Mirė 2009 m. sausio 21 d. St. Joseph's of Chicago Village slaugymo ligoninėje po sunkios ligos ir operacijos.

Ji buvo a. a. teisininko Petro Stankovičiaus našlė.

Gyveno Oak Lawn, Illinois ir Three Oaks, Michigan.

Nuliūdę liko: sūnus Steponas Petras ir Juozapas Aleksandras su žmona Mary Ambrose, anūkas Ivan su žmona Cori, pusbroliis Kazys ir Dalia Gedvilai su šeima, pusbroliis Mečislovas ir Nataša Bytautai su šeima bei kiti gimines Amerikoje, Australijoje ir Lietuvoje.

Jadvyga Gedvilaitė-Stankovičius gimė Lietuvoje 1920 m. sausio 1 d. Kaltinėnuose Žemaitijoje.

Priklausė Lietuvių Dukterų draugijai.

A. a. Jadvyga bus pašarvota penktadienį, sausio 23 d. nuo 2 v. p. iki 8 val. vak. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 24 d. Iš laidojimo namų 8:45 v. r. velionė bus atlydėta į Nekalto Prasidejimo bažnyčią, Brighton Parke, kurioje 9:15 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po šv. Mišių velionė bus palydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Gaidas-Daimid. tel. 773-523-0440

A † A seseriai **ADOLFINAI** ir jos dukrai **NIJOLEI** mirus, mūsų brangiam choro nariui **VLADUI KYBARTUI** ir jo šeimai reiškiame gilią užuojautą.

*Brighton Parko parapijos choro vadovas
Algimantas Barniškis ir visi choro nariai*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Sekmadienį, sausio 25 d., 12:30** val. p. p. PLC didžiojoje salėje vyks organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ „Dešimtmečio derliaus pietūs“. Bilietus užsisakyti galite tel.: 630-243-9488 arba 630-202-9385 (Raminta Marchertienė).

◆**Jaunimo centro kavinėje vasario 8 d., sekmadienį, 12 val. p. p.** dr. Linas Sidrys kalbės tema „Naujovės akių ligų gydyme“. Po paskaitos prelegentas atsakys į klausimus. Restoranas „Kunigaikščių užėiga“ vaišins pietumis.

◆**ALT'o ruošiamas Vasario 16-osios minėjimas** vyks sekmadienį, vasario 15 d., Maria High gimnazijos salėje.

◆**Jaunimo centro kavinėje vasario 16 d., pirmadienį, 6 val. v.** įvyks tradicinis Vasario 16-osios minėjimas. Kalbės Lietuvos rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė. Bus meninė programa ir vaišės. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆**Kovo 1 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** – Lietuvos nepriklausomybės šventė Libertyville Civic Center, 135 W. Church Street, Libertyville, IL. Prelegentė: Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Anulienė.

◆**„Draugas“ šimtmečio proga** rengia jubiliejinį koncertą, kuris įvyks 2009 m. kovo 22 d. Maria mokyklos auditorijoje. Koncerto programą atliks solistai Edmundas Seilius (tenoras) ir Kristina Zmailaitė (sopranas). Akompanuos Edvinas Minkštimas. Prašome organizacijas atkreipti dėmesį ir palikti tą dieną „Draugui“.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Lietuvos vardo 1000-čio paminėjimui** New Haven Lietuvių Bendruomenė sausio 29 dieną, ketvirtadienį, 7 val. v. Spring Glen bažnyčioje, 1825 Whitney Ave., Hamden,

Connecticut ruošia Vilniaus styginių kvarteto koncertą. Programoje: Franz Schubert, lietuvių kompozitoriaus Osvaldo Balakausko ir Maurice Ravel kūriniai. Įėjimo auka – 15 dol.

◆**Vasario 16-osios minėjimas Los Angeles** įvyks vasario 8 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose, 2718 St. George St., Los Angeles, CA. Programoje: 10:15 val. r. – vėliavų pakėlimas parapijos kieme; 10:30 val. r. – iškilmingos šv. Mišios; 12 val. p. p. – iškilmingas minėjimas ir meninė programa. Pagrindinė kalbėtoja Rūta Grinevičiūtė. Meninę programą atliks ansamblio „Spindulys“ šokėjai ir Los Angeles, CA Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai. Pietūs – 20 dol. Užsakymus pietums priima Birutė Prasauskienė tel.: 310-326-8038 ir Lilė Pupienė tel.: 323-255-3654. JAV LB Vakarų apygardos valdyba ir Los Angeles apylinkės valdyba kviečia visus atvykimu ir auka prisidėti prie lietuvių stiprinimo išeivijoje.

◆**Vasario 15 d., sekmadienį, nuo 3 val. p. p. iki 11 val. v.** – pasilidinėjimas Wilmot, WI. Informacija tel.: 847-362-8675.

◆**ALT'o skyrius Lake County, IN, East Chicago, IN** Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvos Vyčių kuopa 82 vasario 22 d. ruošia Lietuvos nepriklausomybės dienos minėjimą, kuris vyks: The American Legion Post 430, 7430 Broadway, Merrillville, IN 46410. Renkamės 12 val. p. p. Programos pradžia – 1 val. p. p. Muzikinę programą atliks Rimas Pumputis. Kaina – 12.50 dol. asmeniui. Norinčius dalyvauti prašome iki vasario 11 d. pranešti Birutei Vilutienei tel.: 219-322-4533 arba Joannai Rudzevičiūtei tel.: 219-884-2220. Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

◆**Sotera Kungytė-Maksvytienė, lituanistinės mokyklos „Saulutė“** vedėja prašo paskelbti, kad mokyklėlė turi savo tinklalapį, kurio adresas: www.saulute.synthasite.com, ir maloniai kviečia jame apsilankyti

Lietuvių Fondo kasmetiniame pobūvyje, kuris vyko sausio 17 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, tarp kitų studentų Lietuvių Fondo stipendijos buvo įteiktos ir University of Illinois at Chicago doktorantėms Daivai Litvinskaitėi ir Aurelijai Tamošiūnaitei.

Jos – aktyviai dalyvauja JAV Lietuvių Bendruomenės renginiuose – skaitė paskaitas Santaros – Šviesos suvažiavime, dalyvavo XIV Mokslo ir kūrybos simpoziume, moko lietuvių kalbos Dainavoje, rašo straipsnius į lietuvišką spaudą. Daiva jau 4-tus metus šią vasarą dėstys lietuvių kalbą University of Wisconsin-Madison. Aurelija dirba dienraščio „Draugas“, kur ji tvarko ir „Kalbos skyrelį“.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Renginiai Madison, WI

◆**Vasario 2-28 dienomis Madison** bibliotekoje (Madison Public Library), 201 W. Mifflin St., Madison, WI, vyks paroda „M. K. Ciurlionis“. Įėjimas nemokamas. Daugiau informacijos tel.: 608-266-6300.

◆**Lietuviškų šokių grupė „Žaibas“** iš Madison, WI, vasario 21 d.,

šeštadienį, dalyvaus tarptautiniame festivalyje, kuris vyks Overture Center for the Art, 201 State St, Madison, WI 53703, Promenade Hall 2-ame aukšte nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p. „Žaibo“ šokėjai šoks 12:15 val. p. p. Daugiau informacijos tinklalapyje: www.overturecenter.com/if.htm

◆**Renginys, skirtas Vasario 16-ai** paminėti, vyks Madison Public Library, 201 W. Mifflin St., Madison, WI, vasario 23 d., pirmadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v. Prof. Alfred Senn, darbo „Mikalojus Konstantinas Čiurlionis: Music of the Spheres“ autorius, papasakos susirinkusiems apie šio menininko gyvenimą ir kūrybą, galėsite apžiūrėti bibliotekoje vykstančią parodą. Po paskaitos – pabendraavimas, vaišės. Renginys vyks bibliotekos susirinkimų salėje 2-ame aukšte.

LR Generalinis konsulatą Čikagoje Nacionalinio diktanto rašymą rengia Pasaulio lietuvių centre, Lemont, adresu: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Rašymo laikas – sausio 24 d., šeštadienis, 11 valanda ryto Lietuvos laiku (3 valanda nakties Čikagos laiku). Bus varžomasi dėl raštingiausio užsienyje gyvenančio lietuvių vardo. LR Generalinio konsulato Čikagoje telefonas: 312-397-0382, ext. 204 arba rašyti el. paštu agne@ltconschi.org.

LR Generalinis konsulatą New York praneša, kad nacionalinį diktantą New York apylinkės gyventojai rašys š.m. sausio 24 d. 12 val. Maironio mokyklos salėje, 64-31 Perry Ave., Maspeth, NY 11378.

Daugiau informacijos apie Nacionalinio diktanto konkursą galite rasti LR Užsienio reikalų ministerijos internetinėje svetainėje www.urm.lt

„Draugo“ knygynėlyje

„Draugo“ skaitytojams pristatome pirmąją serijos „Kelionės po Lietuvą“ knygą „Neringa“. Autorius Selemonas Paltanavičius – prozininkas, Lietuvos rašytojų sąjungos narys, gamtininkas ir fotografas leidinyje skaitytoją išsamiai supažindina su Kuršių nerijos istorija, unikalia gamta, paminklais, kultūriniais renginiais. Knyga gausiai iliustruota originaliomis nuotraukomis, žemėlapiams.

Neringa – miestas Kuršių nerijoje, tarp Baltijos jūros ir Kuršių marių (vakarinė pakrantė); kurortas. Tai pats ilgiausias (apie 50 km) ir labiausiai į vakarus nutolęs miestas Lietuvoje; turi savivaldybės statusą. Miestas apima didžiąją dalį Kuršių nerijos, jo centrinė gyvenvietė – Nida. Neringa – ypač populiarus poilsio vieta. Čia yra daug aukštų smėlio kopų, Juodkrantėje – Raganų kalnas, Nidoje – Parnidžio kopa. Neringą aplanko daug turistų ne tik iš Lietuvos, bet ir iš kitų šalių, ypač – iš Vokietijos (iki Antrojo pasaulinio karo čia gyveno daug vokiečių, po karo turėjusių palikti gimtąsias žemes).

Iš pietų į šiaurę išsidėsčiusios daug gyvenviečių: Nida, Preila, Pervalka, Juodkrantė, Alksnynė. Iš rytų miestą skalauja Kuršių marios (krantas labai vingiuotas), iš vakarų – Baltijos jūra. Visas miestas yra Kuršių

nerijos nacionaliniame parke.

O prasideda kelionė nuo Koppalio, kur XIX amžiuje buvo pastatyta pajūrio tvirtovė, kurioje nuo 1974 m. įsikūrė Jūrų muziejus.

Tad smagios Jums kelionės susipažįstant su svarbiausiomis Kuršių nerijos vertybėmis, kurias lietuviai turėtų puoselėti, o užsienio turistai – pavydėti.

Knygos kaina – 17 dol. Knyga galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Malvina Klivecka, gyvenanti Woodhaven, NY, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Gediminas Kazėnas, gyvenantis Lemont, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.